

İdarî Taksimatta Yapılacak Değişikliklere Ait Kanun Lâyihası Kamutaya Verildi

Lâyiha Hakkında Tafsilât 6 ıncı Sayfada

Trakyada, Göçmenler Arasında : 8
Göçmeni Rahatlandırmak
Pek Kolay Değildir

Evinize Ânî Gelen Bir Misafiri Bile
Ağırlamak Zor Olur...

Edirne, seyyah şehri

İnsan; mehtapla aydınlanan köylerden, mumla yarı ışıklanan nahiyelerden, ve karanlı lâmba ile giderilen kazalardan geçip te elektrikli bir şehre kavuşunca, derin ve ağzı kapalı bir kuyudan güneşe çıkmış gibi ferahlıyor.

Trakya dolaşmasından sonra Edirneye varış bana evvelâ bu ferahlığı duyurdu. Edirnedeki gece ve eğlence hayatı hakkında fikir vermek için saat dokuz buçukta yemek yiyecek açık bir lokanta, bir gazino bulamadığımı söylemekliğim kâfidir, sanırım.

Edirne seyyah şehri

Edirnelilere bu mahrumiyetlerinden bahsedecek oldum :

— Eskiden daha fena idi ya? dediler. Güneş batmadan evlerimize girmeye mahkûmduk. Kafeslerimizin arkasında korku ile titrer ve sokaklarda âdeta bize nisbet verir

(Devamı 8 inci yüzde)

Diyarbakir Hattı Yarın Açılıyor

Dün Ankaradan İki Tren Diyarbakire Gitti

Ankara 20 (Telefonla) — Yurdun demirağlarla örülmesi siyasasının gün geçtikçe iyi neticeleri belirtmektedir. Ayın yirmi ikinci cuma günü de yeni başarılan hatlardan Diyarbakir demir yolunun açılma töreni yapılacaktır.

Törende bulunacak davetlileri taşıyan iki tren bugün Diyarbakire hareket etmiştir.

(Devamı 8 inci yüzde)

İnebolu Faciası Bazı Hakikatlere Dokunuyor

Vapur Fazla
Yüklenmiş,
Anlaşıldı

Sonra, Rekabetin
De Büyük Rol
Oynadığı Sabit
Olmaktadır

İzmir 20 (Özel) — İnebolu vapuru faciasını inceliyen heyet iki düğümün üzerinde durdu:

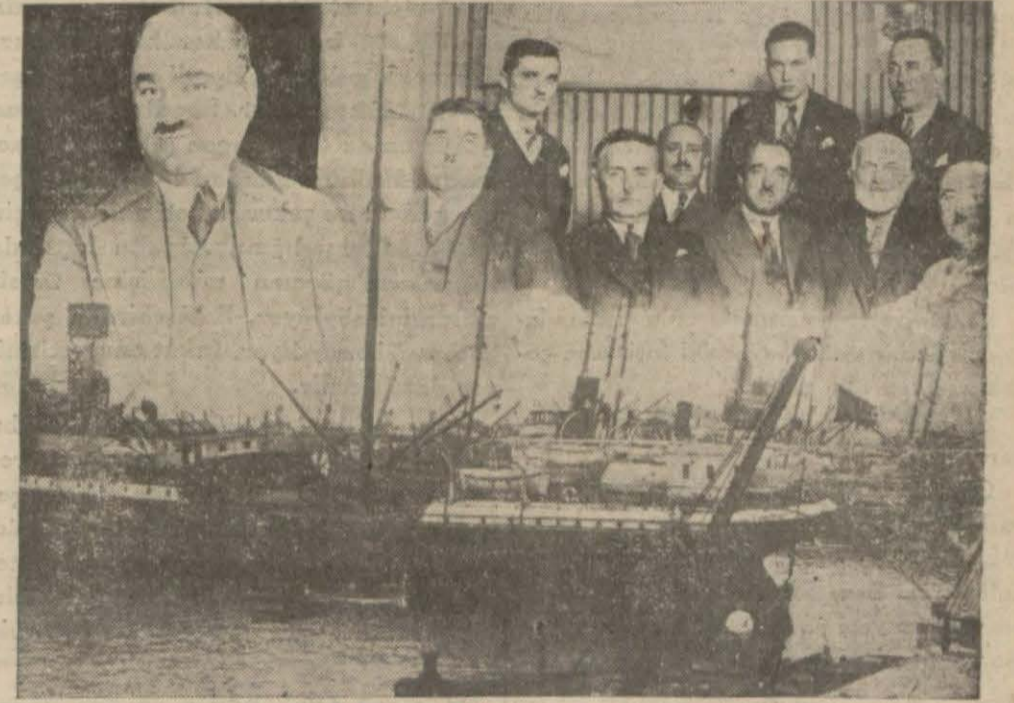
Vapurculuk şirketi ve Denizyolları İşletmesi arasındaki rekabet...

İç limanlarla İzmir ve İstanbul limanları arasında işliyen vapur seferlerinin azlığı ...

Vapur seferleri, bilhassa temmuz, ağustos, eylül, birinci ve ikinci teşrin aylarında bu iskelelerin nakliyat ihtiyaçlarına cevap vermediği için iskelelerde fazlaca yük ve eşya toplanmakta, gelen vapurlar bunları behemehal almak için müsabaka edercesine gayret sarfetmektedir.

Ege limanlarının bu beş ay içindeki ekonomsal durumu daima nakliyatta müşküllerle karşılaşılmasına sebebiyet vermektedir. Meselâ İzmirden İstanbulla haftada yalnız bir defa, perşembe günleri muntazam posta mevcut oldu

(Devamı 9 uncu yüzde)

Musul vapurcular sonda denizyolları İşletme Şirketi Başkanı Sadettin

Vapur Batmadan Önce Olup Bitenler

70 Yolcu Sebepsiz Beş Gün Ve Gece Deniz Üzerinde Dolaştırıldı

Alanya, (Özel) — İnebolu vapurunda, faciadan evvel, 70 küsur yolcunun beş gün beş gece boş yere deniz üzerinde dolaşmalarına sebep olan bir hâdise olmuştur. Hâdise şudur :

Antalyadan Mersins gitmek için (Devamı 9 uncu yüzde)

Kaybolan Ömer...

Meğer Kardeşini Yola Koyarken Vapurda Kalmış

Simitçi Ömer budur

Geçen perşembe günü İstanbul zabıtasına bir adamın kaybolduğuna dair bir müracaat yapılmıştır. Bu adamın adı Ömerdir. Kendisi Sivahlıdır ve simitçidir.

Küçükpazardaki simitçi fırnında yatıp kalkıyordu. Perşembe günü askerlikten tez-kere alan kardeşini yolcu etmek için gitmiş, bir daha görünmemiştir.

Meğer Sivahlı Ömer bir kazaya uğramış. Evvelki gün Zonguldaktan çıkagelen bu oldukça güllünc kaza kurbanının macerasını kendi ağzından dinliyelim:

— Kardeşim Bahaettin askerlikten tez-kere aldı. Onu vapura koyup memleket'e yolluyacaktım. Sirkeçideki Erzurum otelin-den Bahaettinin eşyalarını aldık, Akısu vapuruna gittik. Vakit geldi, geçti; gece oldu; vapur bir türlü kalkmaz ... Bekliye bekliye canım sıkıldı, Bahaettine:

— Haydi kardeşim, sana selâmetler! Beni sorunlara selâmlar! diye elini sıktım. Merdivene doğru ilerledim. Bir de ne gö-yim: Deniz üzerinde değil miyiz! Merdiven

(Devamı 8 inci yüzde)

İstanbulun Plânı Yapılıyor

Belediyenin açtığı imar plânı müsabakası nihayet neticelendi ve bunu profesör Prust kazandı. Bu müsabakaya üç mütahassis girmişti. Bunlar:

Hergüç, Agaş ve Lamber. 35 kişiden mürekkep jüri heyeti bunlardan Hergüçün plâna (29), Agaş'inkine (3), Lambernikine ise (2) rey vermiş, bazı aza müstenkif kalmıştı. Tasdik edilmek üzere Dahiliye Bakanlığına gönderilen bu neticeler, oraca yapılan incelemelerden sonra reddedilmiştir.

Bilfiil, bu işin, Yalovanın plânını yapan profesör Prust'a verilmesi, bu zatın İstanbulun imar bürosu şefliğine getirilerek plânın onun nezareti altında Türk san'atkarlara yaptırılması bildirilmiştir. Profesör Prust bir aya kadar gelip vazifesine başlayacaktır.

Makallenin Cenubunda Şiddetli Çarpışmalar Oluyor. İtalyan İleri Haraketleri Durdu

[Harbe ait haberler 6 ıncı sahifemizedir]

İkinci Nevi Ekmek Her Yerde Bulunamıyor

Belediyenin verdiği karara göre her fırın ikinci nevi ekmek çıkarmak mecburiyetindedir. Sert buğday unu tedarik edemedikleri için dün ve evvelki gün bazı fırınlar ikinci nevi ekmek çıkaramamışlardır.

Bugünden itibaren bütün fırınlar teftiş edilecek ve ikinci nevi ekmek çıkarmayanlar cezalandırılacaklardır. Maamafih bu fırıncıların buğday bulduk, bulamadık sözlerine isterse inanan i-

nansın. Fakat müsaade edilirse, biz, bu mazeretlere inanmamakta kendimizi mazur görüyoruz.

★

Dün Ticaret ve Zahire Borsasına 229 ton buğday, 12 ton un gelmiştir. Fiatlar durgundur. Alış verişi pek hararetili değildir. Dün ancak 396 ton buğday satılmıştır. Fiatların düşmesi beklenmektedir.

(Devamı 8 inci yüzde)

Halkın Sesi

Facia arın

Çoğalmasına
Ne Dersiniz?

Gazetelerin bir facia haberi verdikleri gün yok gibi: İnebolu vapuru battı: Facia. Amerika sahillerinde müthiş bir fırtına kopmuş: Facia. Çinde büyük bir zelzele olmuş: Facia. Diyarbakırda bir cinayet olmuş: Facia.

Bütün bunlar, yalnız dünkü gazetelerin verdiği facia haberlerinin ilk göze çarpanlarıdır. Bu da, yer yüzünde faciaların çoğaldığını anlatmaktadır. Bu münasebetle dün bir yazımcı rasgeldiklerine yukarıki suali sormuştur. Aldığı cevapları aşağıya yazıyoruz.

Halk opereti san'atkarlarından Toto:

— İnsanlar, bittabi daha ziyade kendilerini de daha yakından alakadar eden facialardan müteessir olurlar.

Mesela kırk elli kişinin hayatına mal olan İnebolu faciası benî, (400000) insanın ölümüne neticelenen bir Çin faciasından fazla uzur.

Nitekim, birisi çıkar da İnebolu faciasının kurbanlarına, anasının ölümünden fazla yandığını iddia ederse yalan söylemiş olur. Maamafih ben operet aktrisiyim. Facialara pek aklım ermez. Bu itibarla size faciaların neden çoğaldığını söyleyemeyeceğim.

Fakat tiyatro repertuarlarında «facia»lara çok az bir diriliş hayattaki faciaların çoğalmasından olsa gerek!

Şimdilik bana endişe veren bir nokta var:

Görülüyor ki facialar, Amerikadan Diyarbakıra, Diyarbakırdan İzmir'e kadar yaklaşmış, yakında İstanbulda da kopacağı anlaşılıyor. Ben, İstanbulda kopacak faciyanın, bizim yeni operetin körpe başına patlamasından korkuyorum!

★

Nişantaşı, Kodaman caddesi, Bereket apartmanı, 3 numaralı daire, Hayriye:

— Azizim, vapura biniyorsunuz. Yanınızda züppe bir kız konuşuyor:

— Eyvah... Ponponumu evde unutmuşum: Facia...

Tramvaya biniyorsunuz. Önünüzdeki delikanlı hayıflanıyor:

— Bu tarmvaylar da kaplumbağa gibi monşer... Biraz daha gecikirse filmin başını kaçıracağız: Facia...

Tünelde arkamızda dikilen genç bir kadın yanındakine:

— Facia, diyor, bu kalabalık facia...

Bütün bunlar da gösteriyor ki, dünyada facialar çoğalmıyor, fakat «facia» kelimesi gün geçtikçe biraz daha ucuzluyor...

★

Taksim, Macar caddesi, Yoğurthane apartmanı, No. 25: Rabia.

— Siz bir gazetede dört tane haber okuyamaz hemen faciaların çoğaldığını hükmediyorsunuz. Fakat eğer bu hususta daha geniş bir fikir edinmek istiyorsanız, gazeteleri bırakın ve insanların içlerini okuyun azizim!

Çarpışma Hâdisesinin Tahkikatı

Evvelki sabah bir çarpışma neticesinde Kızılkulesi açıklarında yaralanan Revona vapuru dün Salıpazarı önlerinde demirlemiştir. Revonanın yarası oldukça büyüktür. Vapur bir tetkik heyetinin zararı tesbitinden sonra havuza alınacak, bilâhara da yoluna devam edecektir. Evvelki günkü kazanın Kızılkulesi önündeki şiddetli akıntılar yüzünden vukua geldiği ve suların kazayı gayrikabili içtinap bir hale getirdiği anlaşılmıştır.

DAHİLİ HABERLER

Şehirde Şeker Yokmuş
Şekerciler Böyle İddia EdiyorlarHalbuki Şeker Şirketi, İstediginiz Kadar Şeker Vermeye
Hazırız, Mukabelesinde Bulunuyor

Dün İstanbuldaki mamul şeker fabrika motorleri matbaalara telefon ederek 15 gündenberi şehirde şeker bühranı olduğunu, istedikleri kadar şeker bulamadıklarını bu yüzden reçel yapamadıklarını bildirmişlerdir. Bunlar kendileriyle görüşen gazetecilere de:

— Ramazan geldi. Fazla miktarda reçel siparişi aldık. Halbuki piyasada istediğimiz kadar şeker bulamıyoruz. Ramazan geldi, külliyyetli miktarda şeker istihlak ediliyor. Şimdi İstanbul günde en az (15) vagon şeker ihtiyacı vardır. Halbuki günde (4-5) vagon şeker geliyor ve şeker şirketi nakliyat için vagon bulamadığını, Alpullu hattında vagonların geçmen nakli işine tahsis edildiğini söylüyor, Eskişehirden şeker getirmeği vadediyor, fakat onu getirmiyor demişlerdir.

Şeker şirketi müdürü Behçet de bu ciheti kendilerinden sonra gazetecilere: — Bu iddia varit değildir. Evvelâ şekerciler bizden şeker almazlar, tüccardan şeker alırlar. Sonra biz de istedikleri kadar şeker vardır. Bütün Türkiye'nin bir yıllık şeker ihtiyacı (60) bin

Dün şehirde sandıklarla şeker çıkarılırken

tundur. Halbuki bugün bizim elimizde (75) bin ton şeker vardır. Bugün (500) vagon şeker siparişi ediniz, yarın size teslim edelim! demiştir.

Behçet izahat verirken İstanbulda şeker deposu olmadığını, fakat bütün

siparişlerin ertesi günü Sirkeciye ve gonda veyahut ta Sirkeci rıhtımında teslim edilebileceğini, depo tesisine imkân olmadığını, çünkü bugünkü şeker fiatlarının depolanma masrafını ödemeye mütehammil bulunmadığını söylemiştir.

Yaman Bir Hırsız
Gebzeli Ce'âl Burada
Tevkif Edildi

İstanbulda yedi evi soyan, bu arada bir mebusla bir konsolosun da kıymetli eşyalarını çalan Celâl adlı yaman bir hırsız geçenlerde Gebzede yakalandı. Celâl'in Gebzedeki evinde binlerce lira kıymetinde eşya bulunmuştur. Celâl İstanbulda getirilmiş ve dördüncü istin-tak hâkimi tarafından tevkif edilmiştir. Kendi itirafına göre soyduğu evlerin arasında Pangaltıda Hayat apartmanında Salomonun dairesi, Erenköy Sahrayı Ceditte Mustafanın, Yakacıkta şoför İsmailin, Pendikte Muşon Jozefin, Nişantaşında Amerika konsolosu Maks Kendinin, Şişlide Ahmet Rüşti'nin, Yakacıkta Tokat saylavı Nâzımın evleri de vardır.

★

Feysi isminde birisi Beykoz Park gazinosunun üstündeki makine dairesinden şaşırdığı bir diğeri kereste yaptırması fırlarken yakalanmıştır.

★

Yeni postahane caddesinde lâstikçi Avadisin dükkânından öteberi çalan İbrahim tutulmuştur.

★

Sabıkâlılardan Kütahyalı Ahmet dün öğle üstü Sirkeci Hamidiye caddesi 23 sayıdaki tuhafiyeci Ahmet Fevzinin dükkânına girmiş ve dükkânda çalışanların diğer müşterilerle meşguliyetinden bilistifade (2) top kumaş aşırmağa kalkışmıştır. Suçlu Ahmet koltuğunda iki top kumaşla dükkân kapısından dışarı fırlarken yakalanmıştır.

Tifo Meselesi

Sıhhat Müdürü Ali Rıza Şehrin
Durumunu Anlatıyor

Şehirde tifo hastalığının son durumu hakkında Sağlık Yurdu Müdürü Ali Rıza bir arkadaşımıza demiştir ki: — Şehirde tifo hastalığı izam edilecek bir halde değildir, hiç bir zaman da bu hale gelmemiştir. Benim tifo varken «yok» dediğim ve tifo vak'alarını tekzip ile gizlemek istediğim yazılıyor. Ben hiç bir zaman tifo vak'alarını tekzip etmedim ve tifo yoktur demedim. Tifo salgın halinde değildir dedim ve bu, böyledir.

Şehirde en çok tifo vak'ası kaydedilen aylar ağustos ve eylül aylarıdır. Bu aylarda da günde beşden fazla tifo vak'ası kaydedilmemiştir. Bu yekünün içinde taşrada hastalanıp gelmiş olanlar da dahildir. Günde beş vak'a İstanbul gibi su tesisatı mükemmel olmayan, geniş sahalı kalabalık bir memlekette çok değildir ve salgına delâlet etmez.

İstanbuldaki evvelki yıllarda tifo vak'alarının günde yirmiyi aşdığı olurdu. Bu, bugün olmuyorsa şehirde tifo menbalarının kurduğundan değil, iyi tedbirler alınmış olmasından ileri gelmektedir, hastaların yüzde sekseni hastahanelere yatırılmış ve tecrit edilerek tedavi edilmiştir. Diğer taraftan memlekette tifo olsun olmasın biz mütemadiyen tifo aşısı tatbik ediyoruz. Aşı iki yıl muafiyet temin ediyor. Diğer taraftan lâğım suları ile sulanan bostan-

ları imha ettiriyoruz. Bu da hastalığın azalmasına hizmet ediyor. Hülâsa hastalığı önlemeye çalışıyoruz. Ve bunda da muvaffak oluyoruz. Hastalık geçen aydan itibaren azalmağa başlamıştır. Halkımız da biraz dikkatli olur' hastalıklı evlere girip çıkmaz, Kırkçeşme ve Halkalı sularını kaynatmadan kullanmaz, çiy yiyecekleri temiz ve içilecek su ile yıkamadan yenmezse ve elini ağzına götürmeden evvel mutlaka sabunla yıkar. Yoksa her ay da İstanbulda tifo vak'ası kaydedilir ve bu hiç bir zaman eksilmiş değildir, Parisde de bu mesimlerde günde (3-4) tifo vak'ası kaydedilmektedir. Nasıl burada beş vak'aya salgın denilemezse, orada da dört vak'aya salgın demiyorlar ve tabii görüyorlar.

Hukuk Fakültesinde

Hukuk Fakültesinin birinci sınıfında, talebenin oturacak yer bulamadığı bir hakikattir. Son günlerde bu yüzden bazı hâdiseler jılmaktadır. Sabah karantingında dersane kapısına biriken talebe, kapı açıldığı zaman, yer kapmak yüzünden birbirleriyle münakaşa etmektedirler. Bu kadar çok kalabalık içinde, profesörün sözlerini dinlemek bile kabil olamamaktadır.

Günün Tarihi

Bir İki
Satırla

Belgrat Elçiliği yeni müsteşarı Hariciye memurlarından Şafkati Belgrat elçiliği müsteşarlığına tayin edilmiştir. Şafkati dün akşam yeni vazifesine başlamak üzere Belgrada hareket etmiştir.

Bir Alman viyolenselisti geldi

Tanınmış Alman viyolenselistlerinden Paul Grunner dün şehrimize gelmiş ve doğruca Ankaraya hareket etmiştir. Müzik sikişinas Ankaradaki iki konserinden sonra şehrimizde de iki konser verecektir.

Konservatuvar binası mütehasası

Şehzadebaşındaki konservatuvar binasının plânını yapmak üzere Berlinden çağırılan mütehasası Polçik gelecek hafta için şehrimize gelmiş olacaktır.

İnkılâp dersleri başlıyor

Önümüzdeki pazartesi günü, Üniversitede inkılâp derslerinin verilmesine başlanacaktır. İlk ders Recep Peker tarafından verilecektir. İlk derste bütün talebe mecburen hazır bulunacaktır.

Türkkuşu mektepleri

Memleketimizde kurulacak olan Türkkuşu mekteplerinde öğretmenlik edecek olan (14) talebe, bu ayın sonunda Sovyet Rusya'ya, gelmiş bulunacaklardır.

Mahkûm nakli

Son zamanlarda Üsküdar hapishanesindeki mahkûmların sayısı arttığı için yer yer idare sıkıntısı çekiliyordu. Tüze Bakanlığınca buradaki mahkûmlardan onunun, Yozgat hapishanesine nakledilmelerini tasvip etmiştir. Mahkûmlar bu sabah Yozgata gönderilmişlerdir.

843 serseri köpek öldürüldü

Şehirdeki başboş köpeklerin toplatılarak malarından sonra belediye köpekleri toplamağa başlamıştır. Bilhassa Beyoğlu tarafında bu iş için kullanılan kafesli arabaya baha kadar çalışmaktadır. Toplanan köpekler hayvanları koruma cemiyetine götürülerek orada ızdırıp vermeden öldürülmektedir. Şimdiye kadar böylece 843 köpek öldürülmüştür.

Sanayi umum müdürü

Sanayi umum müdürlüğüne Sümerbank mensucat müdürü Reşat tayin edilmiştir.

Belediyenin arsaları

Belediyenin caddelerden arta kalan arsalarını, bu arsaların arkasındaki ev, dükkân ve arsa sahiplerine kiralaması ve satması bilmesi Finans bakanlığınca tasvip edilmiştir.

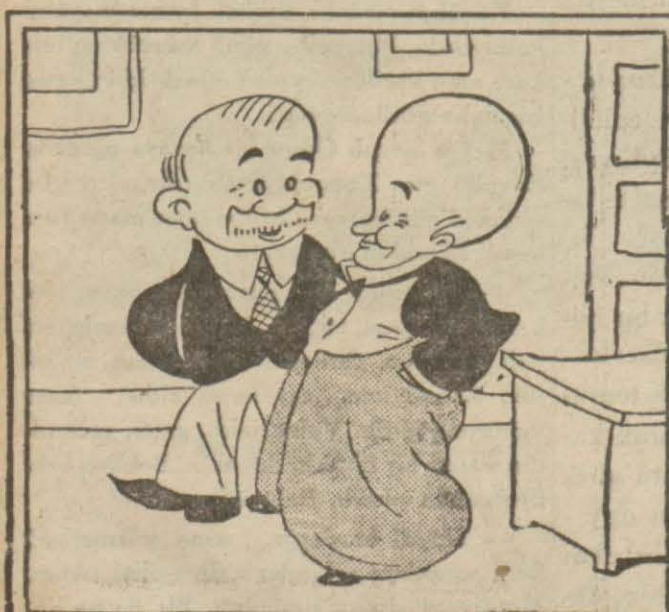
Muallim mektebi mezunları

4 ve 5 yıllı muallim mektebi mezunlarının Ankarada yeni açılacak dil ve tarih fakültesine imtihan ile alınacakları sanılmaktadır.

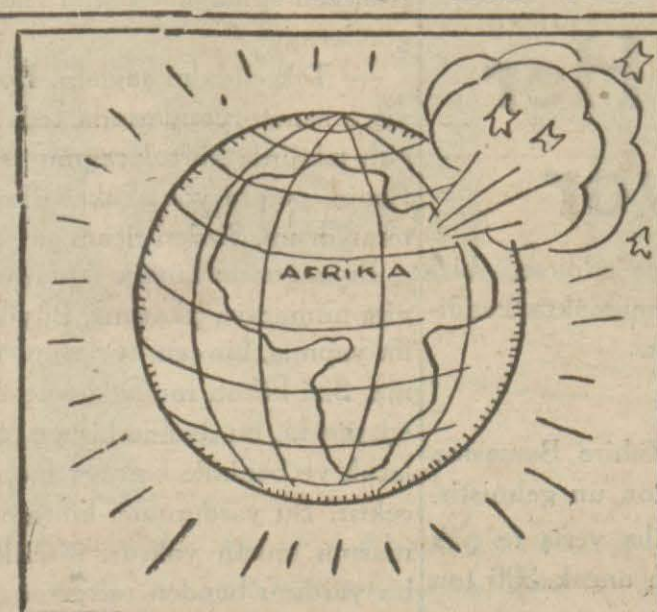
Edirnenin kurtuluş bayramı

Edirnenin kurtuluş bayramı için büyük hazırlıklar yapılmaktadır. Edirneye Ankaraya ve İstanbuldan bir çok heyetler ve talebeler gidecektir. Şark şimendiferleri bu münasebetle gidip gelecek talebeye tenzilat yapacaktır.

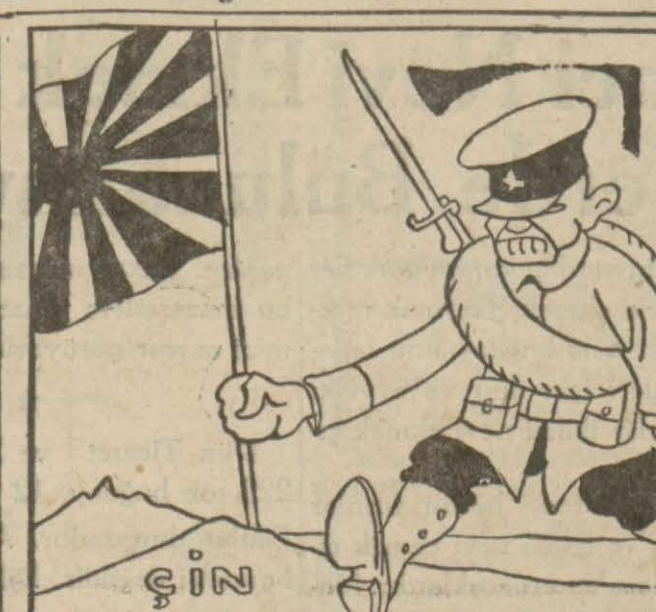
Pazar Ola Hasan B. Dıyor Ki:

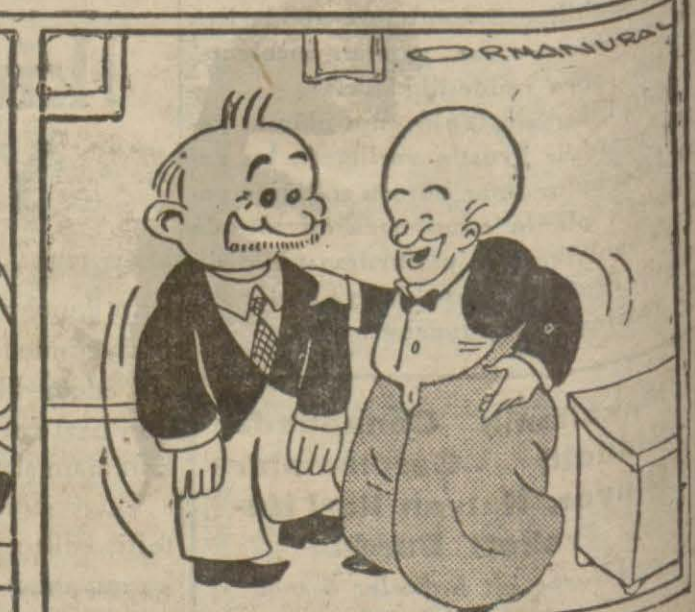
— Hasan Beyciğim!.. Yavaş, yavaş, içimi korku bürümeye başladı, benim ...

... Afrikanın bir köşesinde tutuşan harb ateşi, tâ...

... Asyanın öbür ucuna sıçradı...

Hasan Bey — Hiç tasalanma dostum!.. Bizim yurdumuz Atatürke sigortalıdır!..

Hergün

Harabeler
Ortasında
Modern Bir Müessesesi

Elektriğin ve makinenin hayatımız ve sıhatimiz üzerinde ne kadar büyük bir rol oynadığını düşünüyordum.

Dün bir dostum beni, Gureba hastahanesi pavyonlarından birinde kurulmakta olan radyoloji enstitüsüne götürdü. Burası İstanbul harabeleri ortasında eski yıkık tütün depolarında kurulmuş bir Alman müessesesi.

Çamurlu, eğri büğrü bir yoldan geçiyorsunuz. Tertemiz, yepyeni, pırıl pırıl bir binaya giriyorsunuz. Burada Almanyadan getirilen profesörler çalışıyorlar. Müessesenin başında profesör Dessaver adında dünyaca tanınmış sayılı fizisyenlerden biri var. Bu zat, radyoterapiye yeni sualar kâşifidir. Kanser gibi amansız hastalıkları tedaviye yarar büyük radyoterapi aletleri icat etmiştir. Almanyada çalışmak imkânını bulamıyınca memleketimize gelmiştir. Yalnız bu zatın Türkiye'ye gelişi bizim için kıymetli takdir edilemeyecek büyük bir kazançtır.

Radyoloji müessesesinde çalışan doktorlar bize müesseseyi gezdirdiler. Tesisat henüz tamam değil. Müessese ancak iki ay sonra faaliyete geçebilecek. Fakat gezip gördüklerimiz bizi hayrete düşürdü.

Baştan başa makine ile çalışan bir müessesesi. Hastalar makine ile muayene ediliyorlar. Sonra hastalığın icabına göre diğer dairelere gönderiliyorlar. Bu daireleri birer birer geçtik. Radyoterapi dairesinde 400 bin kilovat kudretinde bir makine var ki dünyada yalnız üç müessesede varmış. Radyografi, radyoskopi, ultraviyole ve saire ve saire.. Her odada bir makine. Ve bütün hastalıklar elektrikle, radyumla ve makine ile tedavi ediliyor.

Burada verem gibi, kanser gibi, ur gibi hastalar için son sistem tedavi usulleri tatbik edilecek. Artık Avrupalara taşınmağa, Avrupa mütehassıslarına müracaata ihtiyaç kalmıyacak.

Müesseseyi gezerken kendimi Berlinde bir enstitüde (institution) da zannettim. Her taraf, her iş o kadar muntazam, o kadar temiz, o kadar mükemmel ki, insana hayret ve emniyet ilka ediyor.

Bir de bize Haydarpaşa hastahanesinden nakledilen, eski aletleri gösterdiler. Stephenson'un ilk lokomotifini saatte 200 kilometre giden son elektrikli lokomotiflerin yanında ne ise, bu eski aletler de yeni aletler yanında o kadar sönük ve zavallı kalıyor.

Bu müesseseyi gezdikten, orada çalışan Alman profesörlerini gördükten sonra gayri ihtiyari «Allah Hitlerden razı olsun!» dedim. O, Yahudiler aleyhine bu kadar şiddetli bir mücadele açmasaydı, biz daha uzun müddet böyle bir müesseseye sahip olamazdık.

Hitlerin Yahudi düşmanlığının bize yalnız Dessaver gibi bir profesör kazandırmış olması bile kâfidir. Hitlere millet namına teşekkür etmek yeridir.

Kaçak Radyolar Hakkında

Ankara 20 (Özel)— Ankara telgraf müdürlüğü müddeiummülîğe müracaat ederek burada radyo satış ruhsatnamesi almadan ve radyo satan bir kaç müesseseyi dava etmiştir. Mahkemenin kararı müsbet çıktığı takdirde radyolar telgraf müdürlüğü tarafından müsadere edilecektir. Müddeiummülîk müracaatten sonra mevcut radyoları mühürlenmiştir.

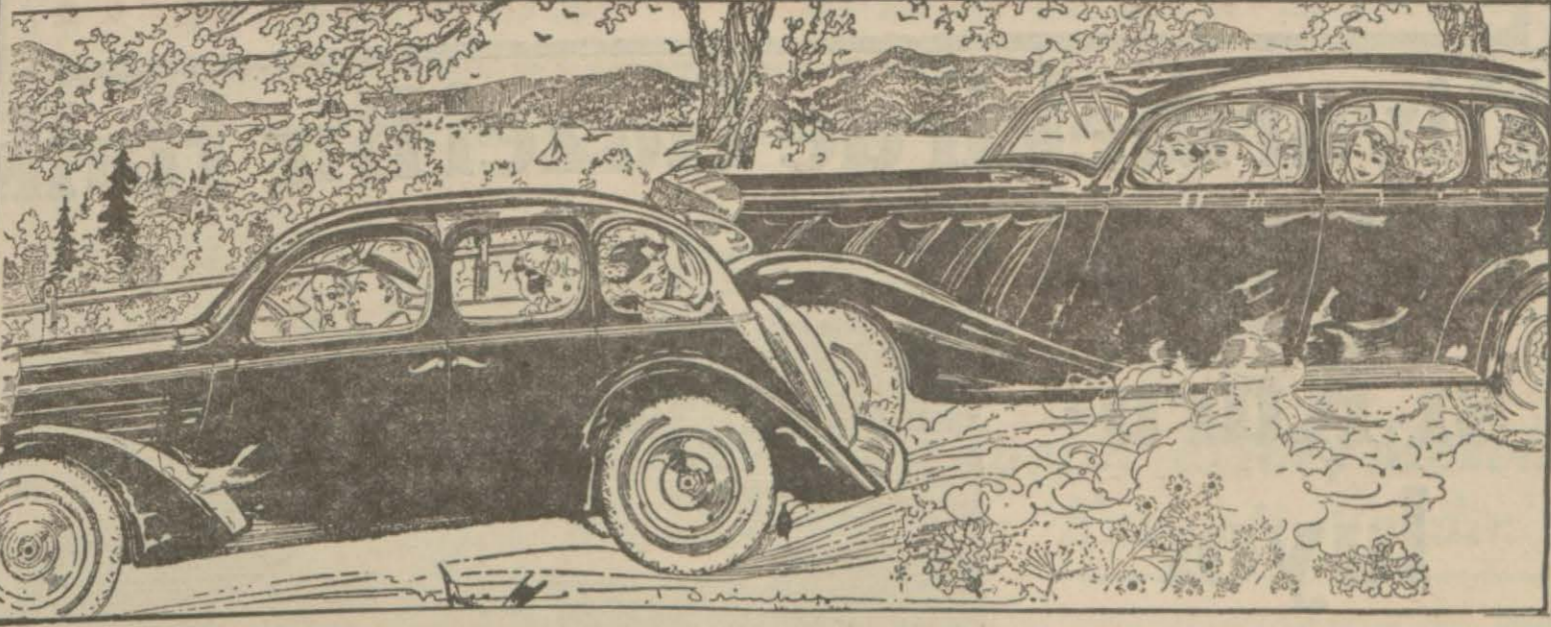
Alâkadar bir zat bana bu hususta dedi ki:

— Bugün mevcut bir çok radyo kullanıcıları ruhsatnamesi almamıştır. Yakında evlerde de araştırmalar yapılacak, son zamanlarda hiç verilmeyen radyo resminin sıkı bir surette tahsili yoluna gidilecektir.

Radyolar Hakkındaki Teklif İyi Karşılındı

Ankara 20 (Özel)— Bir müddet evvel Edirne sayılı Meclisin radyolar hakkında yapmış olduğu teklif Dahiliye Bakanlığı tarafından iyi karşılanmış, fakat Ankara ve İstanbul radyolarının zayıf olması yüzünden bazı noktalarının müşkülâtı izah edilmiştir.

Resimli Makale

Amerikada 5 kişiye bir otomobil düşer.. Yani her beş kişide bir kişinin otomobili vardır. Gene Amerikada her evde radyo vardır. Otomobil ve radyo medenî insanların tabii ihtiyaçları arasına girmiştir. Bizler için bu iki nesne de lüks eşyadan sayılır ve gümrükte lüks eşya gibi resme tâbi tutulur.

Otomobil bir lüks olmaktan çıkıp bir ihtiyaç haline geldiği gün yaşama seviyemiz yükselmiş demektir.

Otomobile ve radyoya lüks eşya gibi bakmayız.

Otomobile binenleri kısınmayalım. Bilâkis otomobil ihtiyacını duyacak kadar yaşama ve kazanç seviyenizi yükseltmeğe çalışınız.

Yaşama Seviyesi

Sözün Kısası

Defa
Fevt..

Ek - Ta

Bu hikâyeyi, Abdülhamit devrinde uzun müddet Yemende askerlik etmiş bir yarbay mütekaiddin ağzından dinledim. Pek hoşuma gittiği için aynen okuyucularına sunuyorum.

Yedinci orduyu hümayun - o tarihte, Yemende orduya böyle denirdi - kıtaatından biri, Tehame taraflarında baş kaldıran şeyh bilmem kimin tenkiline memur edilir.

Bu kıt'anın başında Şaban Efendi adında bir kolağası varmış. Aldığı emri ifa için, San'adan kalkar, sarp yollardan, çorak, yarı araziden geçerek isyan sahasına gelir. Şeyhin kuvvetlerle çarpışır, onları püskürtür. Fakat takip esnasında, kendi de yolu nu şaşırır, kaybolur.

Kıt'a, onsuz olarak geriye döner. Ufak rütbeli zabıtlar, kolağasının kaybolduğunu alaya haber verirler. Alay kâtibi künye defterini açar ve zavallı Şaban Efendinin adı hizasına: Fevtl. Kaydını düşer.

Aradan on gün geçer. Şaban Efendi kendi kendine yolunu bulur, San'aya çıkar, gelir. Boynuna sarırlar, yüzünü öperler, kutlularlar... Fakat kaydını düzeltmeyi unuturlar.

Gel zaman, git zaman.. Yemenin ağır havası, zavallı kolağasının üzerinde de tahrip edici tesirini gösterir: Adamcağız kafayı yere vurur, hastahane haftalarca ledikten sonra, rahmeti rahmana kavuşur.

Hastahane baş hekimliği, bu ölüm vak'asını âdet veçhile müzekkere ile merkez kumandanlığına, orası da alaya bildirir. Müzekkereyi alay kâtibine havale ederler. O da alay defteri açar, bir de bakar ki kolağası Şaban Efendinin künyesinde «fevt» kaydı esasen mevcut.

Bir müddet tereddüt eder.. Ne yapacağını kesdiremez.. Ve nihayet, kalemi top rak hokkaya batırıldığı gibi, aynı hizaya şu nu yazar: «defa fevt.. fi 17 mart 309».

Nasıl, beğendiniz mi?

Bütün bir devrin zihniyet ve kabiliyetini ifade eden bu güzel fıkrayı, gelecek nesillere armağan ediyorum!

Yıldız Fırtınası

Dün başlıyan yıldız fırtınası gece de devam etmiştir. Fırtınanın Karadenizde bazı kazalara sebebiyet vermesinden endişe edilmektedir.

Rasathaneden aldığımız malûmata göre dün rüzgârın azamî sürati saniyede 18 metreyi bulmuştur. Dün azamî sıcaklık 14, asgarî 8 derece idi.

Munzur Vilâyeti Teşkil Lâylhası Adlı Encümente

Ankara 20 (Özel)— Munzur vilâyeti teşkili hakkındaki lâyiha üzerinde adliye encümeni hararetle çalışmaktadır. Lâyihanın adli ahkâmını ihtiva eden maddeleri encümente uzun münakaşalara yol açmıştır.

Çerez Kablinden

Vallahi Göremezsin!

Abdülhamidin silâhşörlerinden, kara cahil, kaba saba ve Allahın belası, bir Debrelî İslâm Bey vardı.

Bu adamı, padişah gözü gibi severdi.

Bir gün İslâm Bey hastalandı. Boğazı şişmişti. Abdülhamit, Tıp Fakültesi kulak, boğaz profesörü Ermeni miralay Civani Beyi irade ile, silâhşörün tedavisine memur etti.

Doktor muayeneden önce İslâm Bey sordu:

— Bugünlerde neler yediniz, beyefendi?

— Prasa, et, lâhna, fasulye, pilâv..

— Daha başka?

— Biber dolması da yedim..

— Güzel..

Civani Bey gözüne aynayı taktı, cep lâmbasını yaktı, muayene etmek istedi:

— Aç, beyzadem ağzını!.. Aç!..

Daha aç!..

İslâm Bey bu aralık, yatağın içinde davrandı ve:

— Boşuna bakıyorsun bre doktor l. dedi.. Ben o dolmayı yeyeli üç gün oldu.. Vallahi göremezsin!..

Tift

MUHTELİF HABERLER

Ürün Standardı

Bu Sene Üzümler Tiplendirildi. Gelecek Senede Incirler Numaralanacak

İzmir, 19 (Hususi muhabirimizden) — İleri kredi ve satış kooperatifçiliğine doğru en kuvvetli adım atılmış bulunuyor. Altı yıldan beri değişik sebeplerle çehrelerinde neş'enin izlerini bulamayan üzüm ve incir üretmenleri, kooperatif kanununun Kamutaydan çıkmasıyla taze bir ümitle bu işe sarılmış bulunuyorlar.

Tam bir asırdanberi kendi tarlalarında, bağlarında başkalarının nam ve hesaplarına çalışan batı Anadolu üretmenleri, kooperatif kanunıyla kendi toprağına sahip olmak hakkını kazanmışlardır. Kredi - Satış kooperatif kanununun anlamı şu noktalarda birleşiyor:

1 — Kanun, üretmeni toprağına sahip ve hâkim yapmıştır.

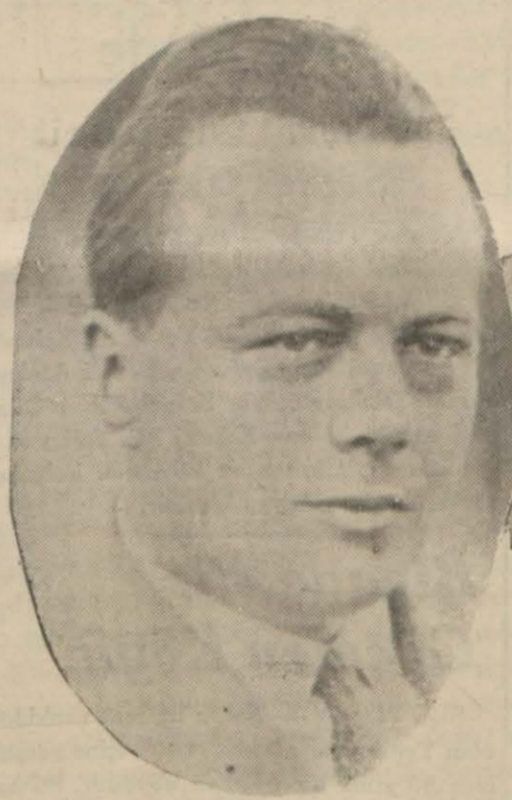
2 — Müstahsil, toprağına imar ettiği nisbette paraca faydalanacaktır.

3 — Müstahsil, şimdiye kadar olduğu gibi karşılıksız kredi almak suretiyle borca girmeyecektir. Krediler, kooperatifin sermaye faslından temin edilecektir. Bu kredinin karşılığı müstahşilin bağında ve bahçesinde yetiştireceği mahsuldür.

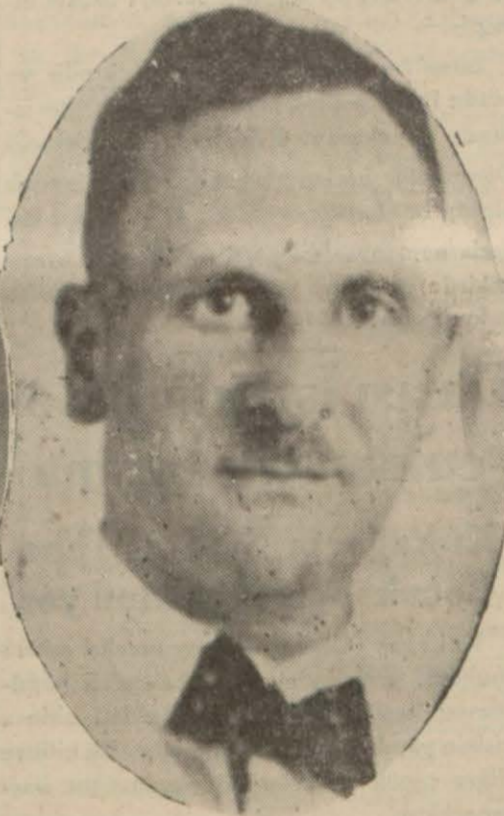
4 — Şimdiye kadar müstahsil, biran evvel paraya kavuşmak için malını yok pahasına satıyordu. Kanun bu vaziyeti ortadan kaldırmıştır. Kooperatif, malını teslim eden ortağa, malının tutarını nisbetinde tediyyatta bulacaktır. Malın ihracında temin edilecek fazla temettü mahsul yılı sonunda gene müstahsile tevzi edilecektir.

5 — Müstahsil, bu suretle organize edilirken, ihracatçı tüccarlara kendiliğinden organize olmak mecburiyetinde kalacaktır. Çünkü, üç, beş bin lira sermayeli ihracatçılar için yeni durumda iş sahası daralacak ve sağlam sermayeli ihracatçı iş yapma imkânlarını daha geniş miyasta kazanacaktır.

6 — Alabes satış şekli de kendiliğinden ortadan kalkmış oluyor. Çünkü ih-

Profesör Dr. Bade

Profesör Gerngross

racatçı tüccarın karşısında müstahşilin sermayesiyle iş gören kooperatifler bulunacak ve bunlar acun piyasalarına fiyat arzlemeyince satış yapılamayacaktır.

★

Müstahsil ve ihracatçı bu suretle kanun bağlarının icbarı altında organize edilirken ihracat maddelerimizin teşkilatlanma yoluna doğru kuvvetli bir adım atmıştır.

Bir aydanberi İzmirde üzüm kuru mu laboratuvarlarında geceli gündüzlü bir çalışma sistemi tatbik eden Ekonomi Bakanlığı standardizasyon uzmanı profesör Bade üzümleri boyları itibariyle numaralandırırken, Tarım Bakanlığı kimyagerlerinden profesör Gerngross da üzümleri renkleri itibariyle tasnif etmiştir.

Bu suretle üzümler üzerine yeni Türk tipleri tesbit edilmiştir.

Öğrendiğime göre üzüm numaraları (7) ile (12) arasında olacaktır. On numaradan yukarı üzümler Karaburun gibi vasıfça üstün üzüm yetiştiren muntakaların markalarını haiz bulunacaktır.

Bilhassa dokuz numara üzümlerin tipi büyük bir ehemmiyetle tetkik edilmiştir. Bundan sonra ihraç edilecek muayyen numaralı üzümlerin renk ve boyları tamamen aynı olacaktır.

Yakında incirlerin numaralanması işine başlanacak, incirlerimiz de üzümlerimiz gibi tesbit edilecek muayyen tipler dahilinde ihraç edilecektir. Bütün ihraç mahsullerimize milli damga vurulması işi 936 yılında tamamlanacaktır. Ad. Bil

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bir gazetede, bir okuyucunun başından geçen şöyle yazılmış olması hasebiyle kâğıdı almaktan imtina ettiğine dair zabıt tutacağını ve polisi de şahit göstereceğini bildirmiş..

Bunun üzerine o zat tebliğ kâğıdını almış ve merkeze şikâyet etmiş, bir kaç gün sonra işte hata olduğu anlaşıl- mış ve mesele kapatılmış.. Bu vak'alar ikide bir tekkerrür ediyor. Bu tekkerrüre nazaran vergi tahsili işlerinde intizam olduğuna, artık:

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

MAHKEMELERDE GÖRDÜKLERİMİZ

Kâğıda Basılan Parmak Makine- nin Arasında Mı Kalmış?

Hakkı suçlu, Kostaki davacı; dava birinci cezada.

Suç ta yalan yere yemin. Anlatılı-şa bakılırsa Kostakinin Büyükdere'de büyük bir evi var. Hakkı bu evi (40) lira aylıkla altı aylığa kirahyor. Kunturat yapıyor ve kunturatın imza ye-rine parmaklar basılıyor. Bir müddet sonra bu iş mahkemeye düşüyor; mah-kemede Hakkı parmak izini tanımadı-ğını bildiriyor. Kostaki de bu sefer bi-rinci ceza mahkemesine yine Hakkı aleyhine, yemin ettikten sonra yalan söylemek suçile bir dava açıyor... Du-ruşmada davacı avukatı diyor ki:

— Mükkelimle iki aylığı peşin ve-rilmek üzere bir kira kunturatu yapmış-tı. Fakat kunturatın tanzimi üstünden dört ay geçtiği halde on para bile ver-medî. Mahkemeye baş vurduk. Mah-kemede ne kunturatu tanıdı, ne de par-mak izini... Bundan başka da mükkelimi bir sürü insan içinde dolandırıcılıkla ittiham etti. Şimdi kendisinden davacıyız. Hem cezası verilsin, hem de istidada yazdığımız tazminatı ödesin..

Hakkı ise bu iddiaları reddediyor:

— Kostaki ile hiç bir münasebet ve kunturatım yoktur. Parmağımı bir kâ-ğıda basdığımı hatırlamıyorum. Mah-kemede de yemin vererek söz söyle-dim; fakat yalan söylemedim kil. Kendisini tahkir edişim de uydurulmuş bir iftiradır...

Mahkeme «şekli yemin» i öğrenmek için duruşmayı başka güne bıraktı. Davacı avukatı dışarı çıktığı vakit pür hiddet:

— Hâlâ inkârda devam ediyor, de-di; kunturatu parmak izi dairesine gön-derteceğim; bakalım o zaman ne söy-liyecek.

Suçlu bu söze bir gülümseme ile mukabele etti. Suçlunun arkadaşların-dan bir adam avukata cevap verir gibi:

— Boşuna zahmet edersiniz!.. dedi; Hakkı kunturata bastığı parmağı bir makinenin dişleri arasında kaybetti.

Bir Doktorun Günlük Notlarından (*)

Sinirlerin İltihabı "Polinevit,"

Gelen hastam:
Ayaklarında ve kollarında ağrılardan ve kesiklikten üç senedenberi ıztrap çektiğini söylüyor.
Bir çok ilaçlar kullanmış, Bursa kaplı-calarına gitmiş, elektrik tedavisi gör-müş, seromlar yaptırmış, bir çok ilaç ve bir çok muayene fayda vermemiş.. Mu-ayene ettim.
Muntazam yemiyen ve kansız kalan bu hastamın vaktile geçirdiği tifo ve dizan-teri hastalıklarının zehirleri etraf sinir-lerinde iltihap yapmış, bu ağrılar da o-radan ileri geliyor.
Her gün akşam ve sabah dizlerinden ayaklarının üzerine on litrelik bir tene-ke soğuk su dökmesini ve bunu bir da-kikada yapmasını tavsiye ettim.
Kanını kuvvetlendirecek kireç ve kan ilaçları verdim. Yavaş yavaş yürüme hareketleri yaptırıldı.
Soğuk banyolardan sonra üşüyen ve ağ-nyan ayaklarının soğukluğu ve ağrısı geçti, yürüyüşü kuvvetlendi ve hasta bu tedaviden pek çok fayda gördü.

(*) Bu notları kaydediyorum, ya-hut bir albüme yapıtıp koleksiyon yapmış. Sıkıntı zamanımızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

MEMLEKET HABERLERİ

Diyaribekirde Güzel Bir Halk

Evi Bina- sı Kuru- luyor

Diyaribekir (Özel) — Diyaribekir Halkevi ilk tesis edilen 14 Halkevinden bi-ridir. Şimdiki ev binası dardır. Dağ kapı-sında ordu evi yanında yeni bir bina ku-rulmaktadır. Bu bina çok güzel ve çok bü-yüktür. Konferans salonu bin beş yüz kişi-yi alacaktır. Binanın geniş bir de temsil sa-lonu vardır. Yeni Halkevinin önü Cumhu-riyet meydanıdır. Bu meydana da ilkbahar-da Atatürk heykeli konulacaktır.

Diyaribekir Halkevi burada her bakım -dan büyük işler görmüştür. Diyaribekir köylülerinin dilini ve lehçesini düzeltmek için öz türkçe, köylülere yurdu öğretmek için de yurt bilgisi müsabakaları açmıştır ve bu müsabakalarda birinci gelenlere dönder, ikinci gelenlere ikizler, üçüncü gelenlere bir-er öküz hediye etmektedir. Temsil ve mu-siki şubeleri mütemediyen temsil, konfe-ranslar, konserler vererek halkı aydınlat-mıya çalışmaktadır. İçtimai yardım şubesi şimdye kadar 300 yoksul çocuğu giydir-miş, köylere doktor göndererek muayene-ler yaptırmış, 500 köy çocuğuna çiçek ağı-sı tatbik ettirmiştir. Bir trahom muayene ve tedavi evi açmış, 400 hastayı tedavi et-miştir.

Lisan kurslarına önem verilmektedir ve bütün Diyaribekir gençleri bu kurslardan ist-ifade etmektedir. Evin kadımlar derneği Diyaribekir kadımlık âleminde çok faydalı olmuş, bu dernek sayesinde Diyaribekir ka-dımlarının soysal bilgileri artırılmış, Diyaribekirde çarşaf ve peçe kullanan tek kadın kalmamıştır.

Darısı İstanbul Ço- cuklarının Başına

Kırkağaçta Birkaç Tane Çocuk Bahçesi Yapılıyor

Kırkağaç (Özel) — Uray meclisi şehrin muhtelif yerlerinde çocuk bahçeleri yapı-lmasını kararlaştırmıştır. Bunlardan birin-cisinin yapılmasına başlanılmıştır. Bu bitince diğer çocuk bahçelerinin yapılmasına baş-lanacaktır.

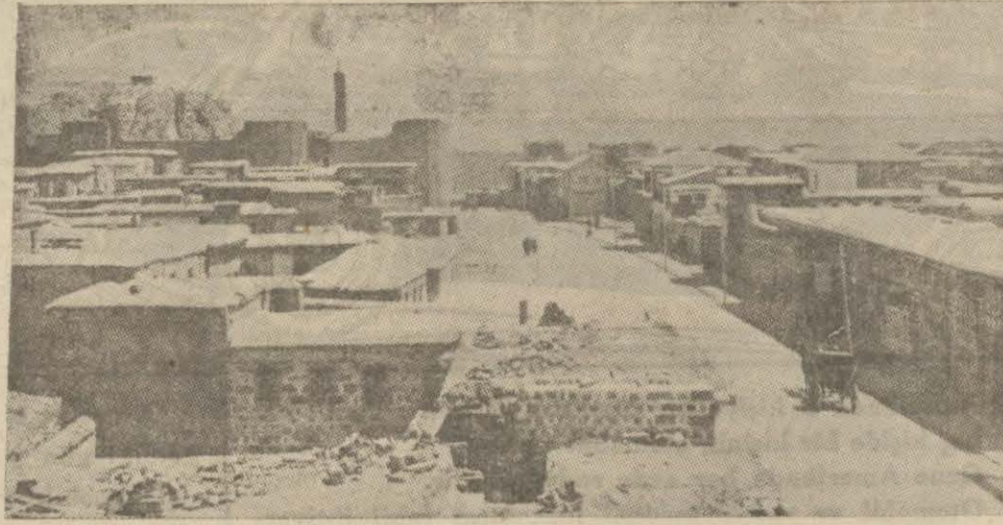
Somada Tütün Satışları

Soma (Özel) — Tütün piyasası açılmış, İstanbuldan bir firma 300 balye tütün al-mıştır. Fiatlar 35 kuruşla 70 kuruş arasın-da değişmektedir. Elde satışa arz edilmiş da-ha 3500 balye tütün vardır.

Divrik İstasyonunun Temeli Atıldı

Divrik (Özel) — Divrikte inşa edilecek istasyonun temel atma töreni yapılmıştır. Törende dokuzuncu kısım inşaat müteahhit-leri ile devlet kontrol ve fen memurları, kaymakam, kasabanın ileri gelenleri hazır bulunmuşlardı. İlçebay çölevinde memle-

Güzel bir Halkevi binası ile süslenmekte olan Diyaribekirin İzzetpaşa caddesi

YURTTAN ATATÜRKE Bütün Memleket Şefine Bağlılığını Haykırıyor

Büyük Öndere karşı yapılmak istenen suikast dolayısıyla yurdun her tarafında uyanan heyecanı bildiren telgrafları yaz-mıya devam ediyoruz:

Kütahyadan

Kütahya — Büyük varlığını karşı tasarlanan yağınç duyumları yeniden yarattığımız Kütahyanın yüreğini yakıtı. Kütahyalılar yolunda ve uğrunda can

vermeyi cana minnet bilir, gönül bağ-lılığını sunar, sağlığını dileriz en büyüğümüz.

Datçadan

Datça — Toplanan ulusla, babaların-ı, evlâtlarından ebediyen ayırmak istiy-en alçaklara lanetler eder, hepimiz kalplerimizden coşan derin duygularla yolunuza canımızı vermiye ant içer ve dünyalar kadar yaşa Atatürkümüz de-riz.

Orhaneliden

Orhaneli — Yüce varlığınıza ve ya-rattığınız yükseklik yoluna kasta yelten-en yurtsuz mel'unları nefretle karşı-lıyan büyük Orhanelililer büyük önderi-mize sonsuz kıvanç ile ömürler dileyerek sana ve bütün ulusa «geçmiş olsun» der.

Plümerden

Plümer — En büyük varlığımız, en kutsal duygular kaynağımız olan Ata-türk, size el uzatıldığını duyan Plümer halkı üzüntülerle sarsılmaktadır. Ya-bancılarla elele veren bu yurtsuzların yağınçlarla yataklık edenlerin cezala-rı en çabuk bir şekilde verilmesini ya-lvarırken sonsuz bağlılıklarını bütün a-cuna karşı bir daha bağırır yüce katı-nızda minnet ve saygılarla eğiliriz.

Samsundan

Samsun — Samsundan başlayarak dünyada bir eşi görülmemiş harikalar yaratan büyük yaratıcı önder Atatürk'e yapılan suikast teşebbüsü, Samsunspor gençliği üzerinde şiddetli bir heyecan ve asabiyet uyandırmış, sporcular ta-rafından coşkun tezahüratla miting ya-pılmış, menfur suikast müteşebbisleri lanet sadalarile tel'in ve terzil edilmişlerdir.

Ardahandan

Ardahan — Doğunun sana ve senin kurduğun Türk cumhuriyetine bağlı Ardahan halkı sana yapılmak istenen suikastı tel'in eder ve sana kötülükle uza-nacak elleri yok etmek, başlarını kır-mak için ant içtiler.

Oltiden

Olti — Göz bebeğimiz Atatürk, sana karşı me'unca hazırlanan alçakça ha-reketi Olti halkı çok derin bir ıztrap ve nefretle karşıladı. Ulu varlığımızı ko-rumak için canlarını feda edeceklerine ant içti.

Emetten

Emet — Yüksek varlığınıza kıymak küstahlığında bulunan alçakları iğrenç-le iler ve büyük şefimiz uğrunda her türlü öz verilerle hazır olduğumuza ant eder ve çok yıllar yaşamanızı candan dileklerimiz.

Dimetokadan

Biga — Dimetoka kamun halkı ka-dın, erkek, köylü, kasabalı seni sokmak istiyen kara yılanları tel'in ile sana Tan-rıdan uzun ömürler diler ilelebet başı-mızda kalmanızı temenni ederek can ve yürekten derin saygılarını sunar.

Gönül İŞLERİ

Düşmüş Bir Kadınla Evlenilir Mi?

25 yaşındayım. İyi bir mevkide emin bir istikbalim var. Türkiye ve Avrupa'da bir çok kadınlarla düşmüş buldum. Sevdim sevildim de. Altı ay önce müptezel bir kadınla tanıştım. Onu sevdimmi bilmiyorum. Fakat onu tanıdığım kadar tanıdığım kadınların hepsinden yüksek buldum. Bu kadını gördüğü sıkıntılarının tesirle basılmış bir haldir. Ne olursa olsun insanlık sevgisiyle dolu bir kalp taşıyan kadını kendime çok yakın buldum. Onunla evlenmek istiyorum. Fakat benden yüzden ailemin ve cemiyetin nefretine üzerime çekmekten korkuyorum. Ne ki de kendimi bir (hiç) e feda etmiş olacağım. Siz ne dersiniz?

Ankara: Aybudağ

Bir kadının etini satması, zaruretten bile olsa, muayyen bir zihniyetin ifadesidir. Etini satan ve bunu bir servise vasıtası yapan kadın, onu her ne kadar satmaktan zevk alır. Çünkü onun nazarında kadınlığın bir kıymeti yoktur. Kadınlık satılık bir et parçasıdır. Buna müşteri bulursa satması mazlık edemez.

Kadın bir defa bu derekeye düşerse onun zihniyetini değiştirmek güç olur. Tecrübe göstermiştir ki, bu kadınlardan salâh bulanlar, tekrar yuvalarını dönebilenler pek nadirdir. Onun için zavahire aldanıp istikbalinizi tehlikeye koymanızı tavsiye etmem.

★

Zonguldakta H. A.

Düşünceniz doğrudur. Seviyece ve içtimai mevkice sizden yüksek bir kadına size bir hayat arkadaşı olamaz. Kadının kendisini erkekte üstün bulduğu müddetçe geçimsiz bir mahlık olur. Erkeği ezme, cinsiyetinin ona verdiği zâfın intikamını almak insiyakına kavuşur. Onun içindir ki zengin kadınlıkla evlenmek hiç bir zaman mesut bir hayatı vermemiştir.

★

Haydarpaşada A. K. M.

Ailesi kızı sizinle görüşmekten men ediyor demektir. Şu halde resmen müracaat edip nişanlanmağa talip olunuz.

★

Balıkesirde Gülmeyecek:

Yapacak bir şey bulamıyorum. Evlenmiş bir kadınla artık meşgul olmak doğru olur.

TEYZE

Nöbetçi Eczaneler

Bu geceki nöbetçi eczaneler şunlardır: Eminönü: (Mehmet Kâzım). Küçük pazar: (H. Hulûsi). Alemdar: (Hasan Beyazıt). Belkis. Şehzadebaşı: (Hakkı). Fener: (Vitali). Karagümruk: (Suat). Şehremini: (Nâzım). Akşar: (Ethem Pertev). Samatya: (Erol filoz). Bakırköy: (Merkez). Galata: (Ari İttihat). Hasköy: (Halk). Ka-sımpaşa: (Merkez). Beşiktaş: (Nail). Beyoğlu: (Garih, Limonciyan). Sisli: (Dimitri). Sanyer: (Asaf). Üsküdar: (Selimiye). Kadıköy: (Alâeddin ve Rifat). Büyükdada: (Şinasi). Heybeli-

DÜNYA

Matbuatında GÖRDÜKLERİMİZ

Japonya Ve Yabancılar

Otelier için bir tebliğ neşredildi

Japon turizm yurdu, bütün Japon otel hademe memurlarına şu tebliğat-

ta bulunmuştur:

Civamızda yabancı bulunduğu zaman gülüşmeyiniz. Birbirinizin kulağına bir şey fısıldamayınız. Sinemada gördüğünüz at-ler tistlerin hal ve tavırını taklit etmeyiniz. Bir yabancıya, kat'i lüzum olmadan yaşını sormayınız. Hafif lâtife hoşadır. Fakat bu-mayınız. Asabiyet uyandıracak güdret suistimal etmeyiniz. Bilhassa parmaklarınızla oyna-mayınız ve turnaklarınızla parmaklarınızı emmeyiniz.

Bir yabancı ile beraber banyo odasın-dan içeri girmeyiniz. Ta ki o istek göster-sin.

★ Leningrat çocuk enstitü-sünün bir broşürüne gö-re ihtilâlden evvel Sov-yet Rusyada, yeni doğmuş erkek bir çocu-ğun vasatı ağırlığı 3,250 gram, yeni doğmuş bir kızın ise 3000 gram idi. Profesör Spe-ranskiye göre çok besili bir erkek çocuk 3,281 gram çekiyordu. Halbuki, ihtilâlden sonra ve bilhassa 1934-1935 senelerinde bu vasatı ağırlık 3500-3600 grama çıkmış-tır.

Kız çocukların ağırlık vasatı de 3350-3400 grama yükselmiştir.

★ Bütün Almanyada bu-lunan köpekler için yapılan son sayım hiç memul edilmeyen bir sonuca ermiştir. 1928 yılıdaki sayımda (3.700.000) köpek yazıldığı halde bu defa bunların 2.600.000 bine indiği anlaşılmış-tır. Almanyada köpeklerin bu kadar azal-masının sebebi ekonomik krizden ileri geldi-mişini mütehasıslar teyyüt etmekte imiş...

★ Almanyada köpek azaltıyor

1928 yılıdaki sayımda (3.700.000) köpek yazıldığı halde bu defa bunların 2.600.000 bine indiği anlaşılmış-tır. Almanyada köpeklerin bu kadar azal-masının sebebi ekonomik krizden ileri geldi-mişini mütehasıslar teyyüt etmekte imiş...

Arabistanda Silâh Taşınması Yasak Edildi

Cidde 20 (A.A.) — İbnissuut ağlebi ihtimal çöle kabileler arasında muha-rebenin önüne geçmek maksadile, silâh ithal, ihracını ve taşınmasını yasak et-miştir.

21-11-35

Gözlerini açmıştı:

— A, ne yapayım? Biri İzmirlerde hasta... Biri Mısırlarda... Yanımdaki-ni, gözümün önündekinde mi kay-bedeğim? Kendi haline bıraksam, yav-rucak, ağhya ağhya helâk olacak...

Gazeteyi bana uzattı:

— Bak, yaştan nasıl buruş buruş ol-du... Şimdi bunu saklıyorum; inşallah Huriyecğim, iyileşip te buraya gel-diği zaman, kendisine göstereceğim. Bak, diyeceğim, bir arada iken hır gü-eder, geçinemeyiz! Senin hastalı-ğında ablan, nasıl ağladı?

İhsan ablanın uzattığı İzmir gaze-telerinden biriydi. Onun ıslaklığını an-lamaktan ziyade, gazetesinin ilk sahife-sindeki iri harflerle yazılmış iki satır merakımı çelmişti:

«Aşk yüzünden tüyler ürpertici bir cinayet».

İhsan abla, söylüyordu:

— Kızcağız, içinin acısından, ağhya ağhya yorulmaktan olacak, mendil bu-lamamış, göz yaşlarını gazete kâğıdına içirmiş... Benim anladığım bu... Ah, bilirim, insanın içi yanınca, şaşkına dö-nüyor...

Göz ucile gazeteye bakıyordum. İri harflerden sonraki ikinci başlığı oku-

HARİCİ TELGRAFLAR

Uzak Şarkta Durum Bulanık

İngiltere Çinde Yeni Hâdiselerin önüne Geçmek İstiyor

Londrada, Uzak Şarktaki Vaziyetin Habeş Mesele-sinden Daha Mühim Olduğu Kanaati Vardır

Londra 20 (A.A.) — Londra ile Pa-ris ve ihtimal Vaşington arasında bu-gün Uzak Şarkta doğan yeni durum hakkında çok mühim noktai nazar tea-tileri yapılacağı haber verilmektedir.

Büyük Britanya'nın alestikiyetten mahrum bir hattı hareket kabul etmesi pek az muhtemeldir. Zira Japonyanın hareketlerine karşı müessir hiç bir ted-bir alamıyacağı pekâlâ takdir etmek-tedir.

Siyasal çevenler, Uzak Şarktaki vaziyetin Habeş meselesinden çok daha mü-him olduğu mütealeasındadır.

Sanıldığına göre İngiltere, yeniden silâhlanma siyasetini iyi bir sonuca e-riştirmeden evvel şimali Çinde arstulu-sal hâdiseler çıkmasının önüne geçmek azmindedir.

Siyasal çevenler, İngilterenin şimdi-ki halde Japonyanın hareketlerine an-cak Çinin finansal plânının tahakukuna yardım etmek suretile mukavemet eyle-mekle iktifa edeceğini beyan eyle-mektedir.

İngilterenin hali hazırda Akdenizde bulunmakta olan harp gemilerini Çin sularına göndermesi pek az muhtemel-dir.

İngiltere ile Sovyet Rusya arasında son zamanda vukua gelen bir yakınlaş-manın, Japonyanın Uzak Şarktaki ha-reketlerine karşı bir müvazene vücuda getirmek emelinden doğmuş olduğu söy-lenmektedir. Diğer taraftan İngiltere ile Sovyet Rusya arasında bir istikraz akdi için yapılmakta olan müzakereler, Uzak Şark vekayinin almış olduğu şe-kilden her halde müteessir olmuştur.

Amerikanın durumu

Vaşington 20 (A.A.) — Dış Bakan-lığı müsteşarı Bay Filips ile İngiltere bü-yük elçisi kuzey Çin meselesini görüş-müşlerdir.

Bay Filips, Amerikanın dokuz devlet

Küçük andlaşma devletlerine mensup Yugoslavya Başvekili ile Çekoslovakya ve Romanya Dış İşler Bakanı bir arada

Acele Bir Toplantı

Küçük Andlaşma Konferansı Belgratta

Bükreş 20 (A. A.) — Gelecek cumar-tesi günü, küçük andlaşmaya dahil üç devlet şefi arasında Belgratta bir kon-

ferans yapılacağı şayiası dolaşmakta-dır. Bu konferansın telefonla toplantıya çağrıldığı söylenmektedir.

andlaşmasını ileri sürmek niyetinde ol-madığını açıkca söylemiştir.

Cenevrede ne düşünüyoruz

Cenevre 20 (A. A.) — İyi malumat almakta olan çevenler bir uzlaşma ümidi mevcut oldukça ve şimali Çin is-tilâyâ uğramadıkça Çinin şimdiki Çin - Japon anlaşmazlığını Milletler Cemi-yetine tevdi etmekten istinkâf edeceğini beyan etmektedir.

★ Şanghay: 20 (A.A.) — Japonyanın ulti-matomuna, Çin hükümeti henüz cev-ap vermemiştir. Yeni müzakerelere intizaren Japonyanın hareketini şimdi-

lik durduracak bir anlaşmanın kendili-ğinden hasil olduğu zannediliyor.

★ Şanghay 20 (A.A.) — Şimali Çin'in istiklâlinin ilânı bir arızaya uğramıştır. Başlıca sebep, Çin hükümeti ile ya-pılan müzakerelerdir.

★ Pekin 20 (A. A.) — Japon generali Doihara, şimali Çin hükümetini istiklâ-lini ilân için kandırmağa muvaffak ol-mamıştır. Sanıldığına göre muhtariyet hareketi tamamiyle suya düşmüştür.

[Harici haberlerimizin devamı 10 uncu sahifemizedir]

«Huriye isminde vesikalı bir kadın, ev-velce beraber yaşadığı aşkı şoför Vacit ta-rafından terkedilmiş olmasının intikamını almak istemiş ve tedarik ettiği bir tabanca ile aşkı üzerine kurşun atmış ise de, şo-för Vacit, yaralanmış olmasına rağmen a-tik davranmış ve cebinden sustalı çakısını çıkararak genç kadını müteaddit yerlerin-den bıçaklamak suretile öldürmüştür.

«Muharririmizin vaka mahallindeki tah-kikatını yazıyoruz:

«Dün, öğleden sonra, Tilkilikte patlı-yan bir silâh sesi, civar halkını, heyecana düşürmüştür. Silâh sesini müteakip, acı bir kadın çığlığı duyulmuş ve halk sokakla-ra uğramıştır.

«Çok geçmeden zabıta da vak'a mahal-line yetişerek tahkikata başlamıştır. Zabı-ta tahkikatından anlaşıldığına göre, öl-dürülen kadın, Kemeraltı umumhaneleri sermayelerinden Huriye adlı bir kadındır. Yaralanan Vacit te, şehrimizin maruf tüc-carlarından birinin şoförüdür.

«Huriye, İstanbulludur. İzmirde, şoför Vacitle birlikte geldiği ve uzun müddet bir arada yaşadığıktan sonra ayrıldığı ve umum-hanelerden birine sermaye olduğu anla-şılmıştır.

«Huriye, genç ve yorgun yüzlü, zayıf bir kadındır. Şoför Vacit ise gülbüz, ya-kışıklı bir gençtir.

«Zabıta tahkikatını bitirmiş, Vacit has-taneyeye kaldırılmış, Huriye de morga gön-derilmiştir.

«Şoför Vacitle vak'a mahallinde konuş-mağa muvaffak olamayan muharririmiz, hastaneyeye giderek vak'a hakkında tafsilât almıştır.

«Şoför Vacit, ne diyor: «İzmir günümüdü. Arkadaşlar Tilkilikteki kahvede oturmuş, kâğıt oynuyorduk. Gar-son çocuk geldi:

«Seni bir kadın çağırıyor! dedi.

«Tanıdıklar çok... Kâğıtları bıraktım, dışarıya çıktım. Bir de ne göreyim? Eski dostum, Huriye, değil mi?

«Şoför Vacide sordum:

«Huriyeyi ne zamandan beri tanyor -dun?

«Vacit, Elife sol kolundaki yarasına hafif hafif bastırıyordu:

«— İstanbuldan tanırım... Onu kar -şında görünce ne istiyorsun? diye sor -dum.

«Durdu, yorgun yorgun nefes aldı:

«— Kadının bakışları fena idi... Ne istediğimi, sen, pekâlâ bilirsin! dedi, demedi, yanı açık duran çantasından bir küçük brovniğ çıkardı, bana doğru nişanla -masile ateş etmesi bir oldu. Onun ateş et-tiğini görür görmez, can havile çakıma sal-dırdım... Eh, can pazarı bu... Tekrar ateş etmesine vakit bırakmadım. Gözlerim kararmıştı, canımı kurtarmak için üstüne sal-dırdım. Bundan ötesini bilmiyorum...

«Yaralı şoföre sordum:

«— Huriye ile niçin ayrıldınız?

«— İstanbulla iken sevişiyorduk. İzmir-de iş buldum. Beraberce buraya geldik. Bir müddet, hoş geçindikten sonra, ara -mızda geçimsizlik başladı. Ama, kabahat bende değil... Güya, beni kıskanıyordu... Meğer, hep numara imiş! Kendi dalave-resini, fasafisosunu örtbas etmek için bu numaraları yaparmış... Günün birinde, uy-gunsuzluklarını haber aldım. Beline tek-meyi vurduğum gibi defettim. Sonradan duydum. Umumhanelerden birine düş -müş...

«Şoför Vacit, ayrılmış olmasına rağ -men, Huriyenin ölümüne acıkmaktadır.

«— Birbirimizin elinden su içtik.. Be-nim elirle ölmesini istemezdim. Ama, ben-

DÜN VE BU GÜN

Gazeteci Ağzı!

On kere sadrazamlık yapan, meşrutiyeti kaldırtmak için Abdülhamidi kandıran ve ikinci meşrutiyette de Abdülhamidin tahttan indirilmesine karar veren meclisin başkanı bulunan Osmanlı Taleyram Sait Paşa, bil-mem kaçınıcı sadrazamlığında işlerin ters gittiğini görerek çekilmeyi kararlaştırır, u-zun bir istifaneme yazıp saraya gönderir. Abdülhamit, bu gibi durumlarda vezirlerin «Hastayım, merhametinize sığınıyorum, be-ni affedin» demelerine alışmış, Sait Paşa-nın gönderdiği kâğıt ise koca bir tomar ve koca bir kitap. Bu sebeple istifanemeyi geri yolluyor:

— Bu, diyor, gazeteci ağzı. Bir sadrazam gibi ağız kullansın, istifasını öyle versin!

Sait Paşa, gençliğinde gazetecilik et-miş ve o meslekten tad almış bir adam, Pa-dışahın bu sözünü gazeteciliğin şerefine kar-sı saygısızlık sayıyor, hem gazetecilere ya-ranmak, hem Pağışaha çatmak için «Gaze-teci lisanı» adlı bir risale kaleme alıyor.

Ben bu risaleyi beğene beğene okuyas-tım. Çünkü Osmanlı Taleyranının siyasette olduğu gibi kelime üzerinde de yaman o-yunlar oymuyabildiğini gösteren bir eserdir. Üslup kıvraktır, mevzu iyi bir ahçı elinden çıkmış türlü yemeği gibi çeşitlidir. Koca diplomat, gazeteci lisanının halk dili oldu-ğunu anlattık için bin dereden su getirmiş, her bahae girip dolaşmış.

Yalnız beğenemediğim tarafı eserde, mü-nasebet gözetilerek, yer yer konulmuş olan arapça, acemce ve türkçe manzum sözlerin hep vezinsiz yazılmasıdır. Sait Paşa, sanki o ölçülü sözlerin ayarını bozmayı san'atkar-lık borcu tanyormuş gibi davranarak hep-sinin istisnasız hepsinin vezinlerini sakatla-mış.

Bu işten şu anlaşılıyor ki küçük boylu bü-yük diplomat vezin bilmiyordu ve ağzına vezinli söz yakışmıyordu. Aruz denilen bil-giyi her şairden fazla kavradığına emin ol-duğum Sait Paşanın bu hali bana tuhaf gö-rülmüştü. Dün zavallı Celâl Sahirin ölümü dolayısıyla bir gazetede yazılan uzunca ve güzel bir bendi okurken gözüm şu sözlere çarptı:

Bütün hayats onlar verir de ben yaşarım Kadınlar olmasa öksüz kalırdı eş'arım

Bu beyit rahmetli Sahirindir. Fakat o, bi-rinci mısraı: «Bütün hayatım onlar verir de ben yaşarım» biçiminde yazmıştı. Çünkü vezin öyle icap ettirir, söz de o biçimde kuvvetlenir. Beyitini yazısına geçiren mes-lektâş bir kalem darbesile vezni göçürüver-miş.

İşte Sait Paşa da böyle yapıyordu.

M. T. TAN

KİŞMET

BEKLIYENLER.

MAHMUT YESARI

İhsan abla, yüzüme bakıyordu:

— Senin de yüzün sarardı... Bu ka-dar göz yaş, senin içine dokundu, de-ğil mi? Bilirim, sen de seversin, Huri-yecği...

İhsan ablaya sezdirmeden gazeteyi o kuyordum:

«Dün, öğleden sonra İkitilikte, aşk yüzünden, tüyler ürpertici bir cinayet ol-muştur.

«Bir genç kadının ölümü ve bir şoförün hafif yaralanması neticelenen hâdisenin esası şudur:

«Huriye isminde vesikalı bir kadın, ev-velce beraber yaşadığı aşkı şoför Vacit ta-rafından terkedilmiş olmasının intikamını almak istemiş ve tedarik ettiği bir tabanca ile aşkı üzerine kurşun atmış ise de, şo-för Vacit, yaralanmış olmasına rağmen a-tik davranmış ve cebinden sustalı çakısını çıkararak genç kadını müteaddit yerlerin-den bıçaklamak suretile öldürmüştür.

«Muharririmizin vaka mahallindeki tah-kikatını yazıyoruz:

«Dün, öğleden sonra, Tilkilikte patlı-yan bir silâh sesi, civar halkını, heyecana düşürmüştür. Silâh sesini müteakip, acı bir kadın çığlığı duyulmuş ve halk sokakla-ra uğramıştır.

«Çok geçmeden zabıta da vak'a mahal-line yetişerek tahkikata başlamıştır. Zabı-ta tahkikatından anlaşıldığına göre, öl-dürülen kadın, Kemeraltı umumhaneleri sermayelerinden Huriye adlı bir kadındır. Yaralanan Vacit te, şehrimizin maruf tüc-carlarından birinin şoförüdür.

«Huriye, İstanbulludur. İzmirde, şoför Vacitle birlikte geldiği ve uzun müddet bir arada yaşadığıktan sonra ayrıldığı ve umum-hanelerden birine sermaye olduğu anla-şılmıştır.

«Huriye, genç ve yorgun yüzlü, zayıf bir kadındır. Şoför Vacit ise gülbüz, ya-kışıklı bir gençtir.

«Zabıta tahkikatını bitirmiş, Vacit has-taneyeye kaldırılmış, Huriye de morga gön-derilmiştir.

«Şoför Vacitle vak'a mahallinde konuş-mağa muvaffak olamayan muharririmiz, hastaneyeye giderek vak'a hakkında tafsilât almıştır.

«Şoför Vacit, ne diyor: «İzmir günümüdü. Arkadaşlar Tilkilikteki kahvede oturmuş, kâğıt oynuyorduk. Gar-son çocuk geldi:

«Seni bir kadın çağırıyor! dedi.

«Tanıdıklar çok... Kâğıtları bıraktım, dışarıya çıktım. Bir de ne göreyim? Eski dostum, Huriye, değil mi?

«Şoför Vacide sordum:

«Huriyeyi ne zamandan beri tanyor -dun?

«Vacit, Elife sol kolundaki yarasına hafif hafif bastırıyordu:

«— İstanbuldan tanırım... Onu kar -şında görünce ne istiyorsun? diye sor -dum.

«Durdu, yorgun yorgun nefes aldı:

«— Kadının bakışları fena idi... Ne istediğimi, sen, pekâlâ bilirsin! dedi, demedi, yanı açık duran çantasından bir küçük brovniğ çıkardı, bana doğru nişanla -masile ateş etmesi bir oldu. Onun ateş et-tiğini görür görmez, can havile çakıma sal-dırdım... Eh, can pazarı bu... Tekrar ateş etmesine vakit bırakmadım. Gözlerim kararmıştı, canımı kurtarmak için üstüne sal-dırdım. Bundan ötesini bilmiyorum...

«Yaralı şoföre sordum:

«— Huriye ile niçin ayrıldınız?

«— İstanbulla iken sevişiyorduk. İzmir-de iş buldum. Beraberce buraya geldik. Bir müddet, hoş geçindikten sonra, ara -mızda geçimsizlik başladı. Ama, kabahat bende değil... Güya, beni kıskanıyordu... Meğer, hep numara imiş! Kendi dalave-resini, fasafisosunu örtbas etmek için bu numaraları yaparmış... Günün birinde, uy-gunsuzluklarını haber aldım. Beline tek-meyi vurduğum gibi defettim. Sonradan duydum. Umumhanelerden birine düş -müş...

«Şoför Vacit, ayrılmış olmasına rağ -men, Huriyenin ölümüne acıkmaktadır.

«— Birbirimizin elinden su içtik.. Be-nim elirle ölmesini istemezdim. Ama, ben-

bilerek, isteyerek onu öldürmüş değilim... Benimkisi de can... O da bana kıyacaktı.. Ben de ana baba evlâdım... Ne olsa, genç! Acıdım zavallaya doğrusu...

«Şoför Vacit te İstanbulludur ve uzun senelerden beri şoförlük etmektedir. Bura-ca zabıta kaydında bir bakısa görülmü -mektedir. Vak'a ya el koyan müddeumu-milik, tahkikatına devam etmektedir.

«Vak'anın esasın bundan ibaret olup olmadığı yapılacak tahkikat ve açılacak muhakeme neticesinde ileride anlaşılacak-tır. Vak'a hakkında, elde edeceğimiz taf-silâtı yarınki nüshamızda yazacağız.»

Gazetesinin ilk sahifesinin yarım sü -tununu dolduran bu cinayet haberini o-kurken kalbim iğneleniyordu.

İhsan abla, benim dahşımın farkın -da değildi; o anlatmakta devam edi -yordu. Ben, okurken o, neler söylemiş-ti? Bir tekinin bile farkında değildim.

Kendi kendime düşünüyordum. Bu gazete, nasıl olmuştu da Pakizenin eline geçmişti? Her halde, İzmirden göndermişlerdi. Huriyenin orada edin-diği arkadaşlardan biri, yahut bir te -sadüf cilvesi bu gazeteyi Pakizenin e-line ulaştırmıştı.

Gazetede resim bulunmuş olması, İhsan ablanın lehine idi. Fakat vesika fotoğrafından alınıp klişeye geçirilen resim gazetelerin «nefaseti tabları» sa-yesinde, anasına kızını tanıttırmıyacak harikalar gösterdiği için, gene tehlike yoktu.

İhsan abla, anlatıyordu:

(Arkast var)

Sabah Saat 4 ten Sonra Gelen Telgraf Haberleri

Makallenin Cenubunda Muharebeler Oluyor

Habeş Kuvvetleri İtalyan Mevzilerine Taarruz İçin Hazırlanıyorlarmış

Asmara 20 (A.A.) — Siyasal mah-feller, Habeş kıtaatını Makalle cenubunda Sesellikot üzerine ilerlemekte olduğunu ve bunların hedefi Makalle-Dolo bölgesindeki İtalyan mevzilerine taarruz olduğunu zannediyorlar.

Mücadele şiddetlendi

Asmara 20 (A.A.) — Geralata, Tembien ve Sicire mintakalarında mücadele gittikçe mühimleşmektedir. Makallenin cenubunda İtalyanların ileri hareketi tamamen durmuştur. Sözüne itimat edilir kaynaklardan öğrenildiğine göre, küçük müfrezelere ayrılmış 10 bin kadar Habeşli bu mintakalarda çete harbi yapmaktadır. İtalyanlar, Vebeşebeli nehri boyunca ilerlemek için bir çok teşebbüslerde bulunmuşlar ise de her defasında geriye püskürtülmüşlerdir.

Büyük tayyare kuvvetleri dün ve bugün Makalle'nin cenubunda, daha tahşidi tamamen bitmemiş olan Habeş kuvvetlerini dağıtmak üzere bir çok hareketlerde bulunmuşlardır.

Habeş kadınlarının kahramanlıkları Londra 20 (A.A.) — Royter bildiriyor:

Anale cenubundavukua gelen son çarpışmalar esnasında altı Habeş kadını ölmüş ve yedi Habeş kadını yaralanmıştır.

Royterin Harrar'daki aytarının bildirdiğine göre, imparatorun mabeyncilerinden Fiturari Ayele, Amale ile Gorahai arasında bir İtalyan müfrezesine karşı bir mukabil taarruzda bulunmuştur. Söylenildiğine göre, İtalyanlar bu taarruzda büyük zayıat vermişlerdir. Ayele üç gün evvel Amaleyi geri aldığını bildirmektedir.

Vehip Paşa

İmparator tarafından çağrılan Vehip Paşa yakında Cicika'ya dönecektir. Vehip Paşa demistir ki:

Harp kaybolmuş değildir. Son gülen iyi güler.

Musolinin oğullarının tayyareleri delik deşik

Londra 20 (A.A.) — Royter ajansının Tigre cephesi Aytarının bildirdiğine göre, Mussolininin oğlu Bruno'nun tayyaresi yedi yerinden ve öteki oğlu Vittorio'nunki ise dokuz yerinden kurşunla delinmiştir.

İmparator tayyare ile uçtu

Adisabeba 20 (A.A.) — Şehir imparatorun cepheye hareketine ait şayialarla doludur.

Royter ajansı muhbirine göre Necaci, dün akşam tayyare ile yapmış olduğu bir seferden avdet etmiştir.

(Devamı 8 inci yüzde)

Kızıl Ordunun Kuvveti 10 Misli Arttı

Voroşilof, Düşmanlarımıza Hiç Şüphe Yok Ki Galebe Edeceğiz, Diyor

Moskova 20 (A.A.) — Voroşilof Stakanovistler konferansındaki nutkunda, Kızıl ordunun selâmını tebliğ ettikten sonra, ordunun iyi çalışma usullerini, harp usullerine derhal tatbik için, en itinalı bir surette tetkik etmekte olduğunu söylemiş ve demistir ki:

Tayyarecilikte, en kuvvetli ve en modern bir orduda nümune teşkil edebilecek yüzlerce kimse gösterilebilir. Paraşütçülük inhisarı Sovyetler birliğine ait olan bir sadadır.

Bu sene, Kiyef manevralarında, 1200 paraşütçünün aynı zamanda nasıl atladıklarına şahit olduk.

Orduya ve süel tekniğe malik düşman devletlerle çevrilmiş bulunuyoruz ve her nevi teslihatın en iyisine malik olmak istiyoruz. Kızıl ordu sarsılmaz

bir kuvvettir. Fakat düşmanlarımızın kuvvetine karşı gözlerimizi kapayamayız. Bunların aziz rüyası bize karşı hücum ve Sovyetler birliğini tahriptir.

Nihaî zaferimizden hiç şüphe etmedik. Şimdi ise kuvvetlerimiz on misli olmuştur. Düşmanlarımıza galebe edip etmeyeceğimiz meselesini hiç düşünmüyoruz. Hiç şüphe yok ki, galebe edeceğiz. Düşmana, bize taarruza cesaret ettiği takdirde, en az kan dökerek, menbalarımızdan en azını kullanarak ve kahraman muhriplerimizden en azını hayatını feda ederek galebe etmeliğimiz icap edeceği kanaatindeyiz. Buna göre de, ordumuzun silâh, teçhizat ve iaşesini en çabuk bir surette en iyi şekilde koymaklığımız lâzımdır ve buna muvaffak olacağız.

Mısırda Yeni Hâdiseler

Mısır Gazeteleri Bugün Çıkmıyor

Kahire, 20 (A.A.) — Her tarafta sükûn vardır. Bakanlar kurulu, talebeler üzerine polislin ateş etmesine âmil olanları araştırmaya karar vermiştir. Başbakan, polisleri talebeye karşı silâhlarını kullanmaktan menetmiştir. Arap gazeteleri direktörleri, hükûmetin İngiliz taraftan siyasasına karşı protesto mahiyetinde perşembe günü gazetelerini çıkarmamağa karar vermişlerdir. Yarın mağazalar da kapalı kalacaktır.

Kahire, 20 (A.A.) — Son karışıklıklarda yaralanarak ölen talebenin cenazesi dün akşam, hiç bir hâdisе çıkmaksızın kaldırılmıştır.

Cenaze törenine 30.000 den fazla ahali, üniversite divanı üyeleri ve siyasal partilerin başkanları iştirak etmişlerdir.

Kahire 20 (A.A.) — Kahirede ve bazı vilâyet merkezlerinde yarı için genel grev ilânına karar verilmiştir. İçişleri bakanlığı her türlü tezahürü menetmiştir.

Talebe konseyi, nasyonalist davayı Cenevrede müdafaa için bir heyet göndermeğe karar vermiştir.

Mısır - Trablus Hudutlarında Tedbirler

Kahire, 20 (A.A.) — Sınırlar idaresi, bazı istisnalar hariç, sahil boyunca vaha hatları üzerinde ve Libya sınırı civarında tahdit ve tesbit edilmiş Stratejik arazide gezme ve oturmaya menetmiştir.

Faler Tayyare Karargâhında Yangın

Atina 21 (Özel) — Dün akşam Faler limanındaki deniz uçağı istasyonunda çıkan bir yangın ehemmiyetli hasarat yaptıktan sonra söndürülmüştür.

(Son dakika haberlerimizin devamı 8 inci sayfamızda)

SON DAKİKA

TELGRAF, TELEFON, TELSİZ HABERLERİ

İdarî Taksimatta Değişiklikler Yeniden Dört Vilâyet Ve Kazalar Teşkil Olunacaktır

Kanunun Tatbiki İçin 439549 Lira Tahsisat Veriliyor

Ankara, 20 (Telefonla) — Bugün Kamutaya geç vakit gelen bir kanun projesi ile ülkemizin idarî taksimatta esaslı değişiklikler yapılmaktadır.

Doğu bölgesinde güvenlik ve kültür işlerinin tanzimi, halk ile hükûmet arasındaki bağılımı pekleştirilmesi göz önüne alınarak 4 vilâyet teşkil edilmektedir:

Hakkâri vilâyeti

1 — Arazinin genişliği, Irak ve İran gibi iki devlet arasında bulunması ve halk arasında hükûmet teşkilâtının daha iyi girebilmesi düşünceleriyle Hakkârinin tekrar vilâyet haline gelmesi kararlaştırılmıştır.

Bu vilâyet Şemdinyan, Beytülşebap, Genar kazalarını ihtiva edecek, merkezi Çelemerek olacaktır.

Bitlis vilâyeti

2 — Bitlis vilâyeti: Arazi geniş ve dağlık. Kışın çamur ve kardan yolları berbat bir hale girdiğinden Türklüğün merkezi olması ve civarındaki köylerle hükûmetin daima münasebette bulunarak temsil rolünün lâyikiyle yapılması için Mutki, Reşadiye, Kaplan nahiyeleri de birleştirilerek Bitlis vilâyeti teşkil edilmiştir.

Bingöl vilâyeti

3 — Bingöl vilâyeti, hükûmet otoritesinin tamamıyla tabiki ve asayişin istikrarını temin için Çapakurda yeniden bir vilâyet teşkiline lüzum görülmüştür.

Bu vilâyet Genç, Suluhan, Bingöl, Erzincan'ın Kiği kazaları ile teşkil edilmektedir.

Çoruh vilâyeti

4 — Artvin, Çoruh vilâyeti halinde idare edilirken bu vilâyet kaldırılarak Çoruh vilâyetine bağlanmıştır. Halbuki Artvine önce bağlı olan kazalar yeni merkezleri olan Rizeye hayli uzak kaldığı gibi, aralarında yüksek dağların bulunması idarî inzibat ve iktisadî rabatları güçleştirdiğinden Artvinin yeniden vilâyet haline getirilmesi, Burçka, Şavşat, Hopa ve Yusufeli kazalarını ihtiva etmek üzere Çoruh vilâyeti adı verilmiştir.

Bugünkü Rize ve Pazar kazalarından ibaret kalan Çoruh vilâyetine de eskisi gibi Rize adı verilmiştir.

Kazalar

Ayrıca Dicle ve Van vilâyetinin Nördos, Hoşap, Baladur nahiyelerini ihtiva et-

mek üzere Baladur kazaları teşkil olunacaktır.

Bunlardan başka Patnos kazası da Mevlâzgerde, Gündoğmuş kazası Antalya'ya Fatihe bağlı olan Eyüp kazası da İstanbul kazası da yeni kurulacak olan Keçiören, Çebeci ve Dikmen nahiyelerini ihtiva etmek tedir.

Tahsisat

Bu kanunun tatbiki için Maliye vekâleti bütçesinden 68,900 lira, tapu ve kadastro için 10.000 lira, emniyet işleri bütçesinden 139.050, jandarma umum bütçesinden 60.838 lira, sıhhat bütçesinden 39.300 lira, adliye bütçesinden 28.401 lira, kültür bütçesinden 4.400 lira, bayındırlık bütçesinden 5.360 lira tahsisat konulmuştur. Bu tahsisatın yekünü 439.549 liradır.

Munzur vilâyeti

Ankara, 20 (Telefonla) — Adliye cumeni bugün Adliye Bakanı Şükrü Saracoğlu'nun başkanlığında toplanmıştır. Geç vakte kadar süren toplantıda Munzur vilâyeti teşkil hakkındaki kanun projesi görüşülmüştür.

Devlet Şûrası Kanunu

Yeni Kanunun Çabuk Görüşülmesi İstendi

Ankara 20 (Telefonla) — Hükûmet Kamutaya gönderdiği bir tezkerede Devlet Şûrası kanun lâyihasının müstaceliyetle müzakere edilmesini istemiştir.

Hükûmet, gösterdiği esbabı mucibede, Devlet Şûrası kanun lâyihasının ilkönce senedenberi bütçe ve diğer âcil sebeplerle müzakere edilemediğini, halbuki müzakere ve kabulüne ihtiyaç olduğunu bildirerek şu noktaları işaret etmektedir:

1 — 931 senesinde yapılan muvakkat tadilat bugünkü ihtiyacı karşılamamaktadır.

2 — Yeni yapılacak tadillerden gerek devlet daireleri ve gerek halk için istifade edecektir.

3 — Dairenin uhdesine düşen işlerin vaktinde yapılması için bu lâyiha çabuk kabul edilmelidir.

Kamutayda Süel Kanunlar Kabul Edildi

Ankara 20 (A.A.) — Kamutayın Refet Canitezin başkanlığında bugün yaptığı toplantısında deniz mensuplarına mahsus yemek bedeli ve denizaltı gemilerinde müstahdem gediklilerle erbaşlara ve erlere seferde ve manevrada ve tatbikatlarda verilecek hazır gıda, askerî fabrikalar dahilindeki kara, deniz, hava - mütehasşis subaylara ve

riilecek ihtisas yevmiyesi hakkındaki kanun lâyihaslarının birinci müzakere-leri yapılmıştır. Askerlik mükellefiyet kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ait kanun lâyihasının da ikinci müzakere-i yapılmış ve kabul edilmiştir.

Kamutay, kamutay birası bahilinde bazı tadilat icrası dolayısıyla çarşamba günü toplanacaktır.

İtalyaya İhracat Serbest

Ancak At, Katır, Eşek, Deve Ve Öküz Göndermeyeceğiz

Ankara 20 — Zecri tedbirlerin tatbiki dolayısıyla İtalyaya ve İtalya hakimiyeti altında bulunan yerlere at, katır, merkep, deve ve nakliyyatta kullanılan sair hayvanlarla krom ve demir hariç olmak üzere ihracat yapmak serbesttir. İhracı mennu olan eşyadan da mavnalara yüklenmiş olanlar sevkedilebilecektir. Triyeste transit yolile orta Avrupaya sevkedilecek ihracat her türlü kayıttan müstesnadır.

İtalyanlar da tedbir alıyorlar

Roma 21 (A.A.) — İtalyan bankaları sabahtan ikindiye kadar devamlı mesai sistemi tatbikine başlamıştır. Tiyatro ve sinemalar, temsililerine erken başlayıp erken bitmektedir. Elektrik sarfiyatının azaltılması için enerjik tedbir alınmağa devam edilmektedir. Saat 10 buçuktan itibaren sokaklardaki ampullerin ancak yarısı yanacaktır. Bazı parklar hiç tenvir edilmeyecektir. Ebniye sahipleri, ısınma ve diğer ihtiyaçlar için yerli mallar kullanmağa teşvik olunmuşlardır. Kalorifer tesisatları gün de ancak bir kaç saat işliyecektir.

Yunan Kralı Romada

Roma, 20 (A.A.) — Yunan Kralı Yorgi bugün saat 4 den sonra, İtalyan Kralının özel treni ile Romaya varmış ve devlet başkanlarına mahsus törenle karşılan-

mıştır. Kral Yorgi, resmi törenden sonra Anastasia villasına gitmiştir. Kral. Romada kardeşinin çocuğu prens Kristofor ile karısı Prenses Anna'nın misafiri olacaktır.

Molotofun Mühim Bir Nutku

Molotof

Moskova 20 (A.A.) — Stakanovist konferansında başkanlık eden halk komiserleri kurulu başkanı Molotof uzun ve çok önemli bir nutuk söyleyerek Sovyet amelesinin çalışma verimini öğmüştü, müteakiben kapitalist ve sosyalist sistemler arasında bir mukayese yapmıştır.

Molotof bu arada faşizmi tenkit ederek bu sistemin amele sınıfı arasında kendisine karşı ihtilâl kını yetiştirdiğini ve tahkimini emperyalist müstemleke sergüzeşterleri ve ilhaklarda aradığını söylemiştir.

Molotof bu vesile ile, Mançuri'nin işgalini, Çin'deki yeni işgalleri hatırlatmış ve bu yeni işgallerin emperyalist sergüzeşter için ne akibet doğuracağını belli olmadığını söylemiş, yeni bir dünya harbi tehlikesi gösteren ve bütün kapitalist sisteminin bizzat mevcudiyeti için büyük bir tehlike olan Habeş işgalinden ve bazı devletlerin Sovyetler birliğine karşı olan zorba hırs ve tahallüflerinden bahsettikten sonra demistir ki: Müdahaleler zamanın geçtiğini ve bunun artık mevzuubahs olmayacağını biliyoruz.»

Yakacak Pahalılığı

Havaların Erken Bozması, Odun, Kömür Fiyatlarını Bir Hayli Yükseltti

Piyasada Daha Ziyade Ecnebi Kok'u Var

Bu yıl İstanbul'da bir yakacak bühranı hissedilmektedir. Kış mevsiminden evvel başlamış, herkes daha eski hesaplara göre kış başı olan Kasım gelmeden evvel sobalarını yakmıştır. (15-20) gün evveline kadar (240) kuruşla (260) kuruş arasında satılan odun fiyatları da bu vaziyet karşısında birdenbire yükselmiştir.

Odunculara bakılırsa bunun sebebi soğukların erken başlaması ve bunu fırsat bilen oduncuların ihtikara sapsması değil, havaların bozuk gitmesi yüzünden kayıkların nakliye ücretini arttırması, bir çoklarının da cesaret edip sefer yapamamasıdır.

İğneada dağlarda bir çok kesilip hazırlanmış odun kalmıştır. Yağmurlardan yollar bozulduğu, ekin mevsimi geldiği için köyler kiraya araba çıkarılmamakta, tüccar da dağdan odun indirememektedir.

Bu sebeplerledir ki odun fiyatları (300) kuruşa fırlamıştır. Diğer taraftan şehirde kok kömürü bühranı vardır.

Zonguldak koku depo teslimi (24) buçuk liraya satılmakta, bu da halka pahalı gelmektedir. Dolmabahçe gazhanesi kokunu kâmilen belediye satın almıştır. Bunun için bu gazhane piyasaya kömür verememektedir.

Yedikule gazhanesi ise gaz istihlakı olduğu için kömür yapmamaktadır. Yaptığı da pek azdır. Şimdi piyasada hâkim vaziyette olan kömürler Alman ve İngiliz kok kömürleridir. Piyasada kok kömürü bulunmaması da

Haliç Şirketi Ve Memurları

Haliç şirketi ayın yirmi ikisinden itibaren faaliyetini tatil edeceğini belediye bildiren bir takım esbabı mucibe de serdetmiş ve bu arada Haliç mezbaha yapılmasının, bir takım yeni fabrikalar tesis edilmesinin Haliç sekonesinin azalmasına sebep olduğunu ve nihayet otobüs servislerinin yolcu miktarını adamakıllı azalttığını zikretmiştir.

Belediye Haliç şirketinin bu behanelerle tatili faaliyet etmesini protesto etmiş ve noterlik vasıtasıyla bir protestoname göndermiştir. Henüz şirket bu protestoya cevap vermemiştir. Ancak belediye bu cevabı beklemeyecektir. Çünkü dün belediye Ekonomik Bakanlığında Haliç şirketini işletmesi için emir gelmiştir. Bu emirde Deniz Ticaret Müdürlüğü ile Akayın manevi ve maddi yardım yapacakları da bildirilmiş ve bu yardımın hududunu tayin salâhiyeti İlbaya bırakılmıştır. Belediye dünden itibaren bu işle meşgul olmaya başlamıştır. Vapurları belediye işlettiği takdirde de Kerestecilerle Eyüp arasında işliyen otobüs seferleri tatil edilmeyecektir. Henüz Akay idaresine hiç bir tebligat yapılmamıştır.

Memurların Müracaatı

Haliç şirketi memurları dün Şirket İdare Meclisine müracaat ederek 20 yıldanberi devam eden hizmetlerine mukabil şirketin kendilerine münasip görülecek miktarda tazminat vermesini istemişlerdir. Şirket bu müracaate cevap verecek vaziyette olmadığını bildirmiştir. Bunun üzerine memurlar telgrafla Başbakanlığa, Kamutaya ve Ekonomik Bakanlığa birer telgraf çekerek himaye edilmelerini dilemişler, ayrıca Deniz Ticaret Müdürlüğü ile İlbaylığa da başvurarak şirketin kendilerini hiç bir tazminat vermeden ekmeksiz bırakmasının doğru olmayacağını söylemişler ve himaye istemişlerdir.

İlbaylık ve Deniz Ticaret Müdürlüğünden vaziyetin tetkik edileceği bildirilmiştir.

Uepolarda odun satışı bir hayli hararetlendi

Kayıklardan odun nakil odun fiyatlarının yükselmesinde müessir olmuştur.

Küçükleri Baştan Çıkarma Meselesi

Geçenlerde Beyoğlunda Cenani isminde bir kadının evinde, zabıta, on üç yaşında bir kızla bir yabancı konsoloshane memurunu başbaşa buldu. Bu adam hakkında da, küçük yaşta çocukları baştan çıkarma noktasından kanuni takibat yapmağa karar verildi. Fakat şimdi, bu adamın haricet memleket imtiyazından istifade etmek hakkı olduğu anlaşmış ve kanuni takibatın yapılamayacağı meydana çıkmıştır. Adliye Vekâleti, bu zatın hükûmetine başvurarak lâzım gelen takibatın orada yapılmasını isteyecektir.

Yankesicilik

Yankesici Yasefle Emin, Hatice adlı bir kadının Beşiktaşta çantasından para aşırırlarken yakayı ele vermişlerdir.

Sarhoş Gürültüsü

Emin isminde birisi sarhoşlukla gece vakti Horhor caddesinde nara atıp türlü gürültü yaptığından tutulmuştur.

Kibrit Meselesi

Kutularda Eksik Çıkan Çöpleri Alan Esnaf Mıdır, Yoksa..

Kibrit kutularından noksan kibrit çıktığı iddiası yeni değildir. Fakat bu iddia ve şikâyetler son zamanda epey artmıştır. Bir çokları bayilerin, bir çokları da bakalların yaptıklarını iddia ettikleri bu kötü işle, dün, bir muharririmiz sureti mahsusada meşgul olmuş, muhtelif dükkânlardan bir takım kibrit kutuları almış ve bunları tetkik etmiştir. Üç ayrı dükkândan aldığı (10) kutu kibritten birinin içinde (49), diğer dokuzunun içinde ise kırk beşer çöp kibrit bulunduğunu tesbit etmiştir. Halbuki her kutunun içinde (50) çöp bulunmak gerektir.

Muharririmizin ilk kibrit aldığı dükkân, Divanyolunda, türbenin karşısındaki 211 numaralı Zekeriyânî dükkânıdır. Oradan aldığı kibritleri dükkân sahibinin gözü önünde saymıştır. Bulduğu çöp sayısı (45) dir. O sırada, dükkânda Belediye İktisat işleri direktörlüğünden bir de memur bulunuyordu. Bundan sonra bizzat bu memurun elile ambalajlı bir paketten bir kutu alınmış, o da sayılmış, ondan da (45) çöp çıkmıştır.

Bu hâdise üzerine dükkân sahibi şunları söylemiştir:

«— Bir günde azamî (20) kutu kibrit satırım. Esasen bunun kazancı da yüzde ikidir. (20) kibrit kutusundan

beş, on kibrit almaya, şu vaziyet de hiç bir bakkal tenezzül etmez.»

(500) Bin Liralık Bir İhbar

Dün bir muhbir tarafından Milli Em-lâk direktörlüğüne değeri (500) bin liralık gizli emlak ihbar edilmiştir. Direktörlük bu ihbar üzerine tetkikata başlamıştır.

Dil Tetkikleri

Sabah

“I. Sabah, sabağ-II. Sabahley, sabağley-III. Sabahleyin, sabağleyin,, Sözlerrinin Etimoloji, Morfoloji, Fonetik Bakımından Analizi

SABAH

SABAĞ

Kelimenin etimolojik şekli:

(1) (2) (3) (4)
(ağ + as + ab + ah)

(1) Ağ: Köktür; «güneş» anlamına gelir.
(2) As: (-s); oldukça geniş ve uzak bir sahayı, bu sahada bulunan objeyi ve süjenin bu obje ile münasebetini gösterir.

Uzak sahada bulunan obje, kökün ifade ettiği «güneş» tir. Süje güneşle münasebet anyan «insan» dir. Münasebeti işaret eden, haber veren, müjdeliyen: (ağ + as = ağas) sözünün anlamı oluyor: «parlaklık, beyazlık» demektir.

Bu kelime, Pekarski'nin Yakut Dili Lügatinde aynen (Ağas) şeklinde olarak dediğimiz manalardadır. Gene bu lügatte «apağas + bembeyaz» terimi görülür.

(Ağas) mürekkep sözünde ana kök ile ek, kaynaşarak (âs) şekline girer. Kendinden sonra başka kök veya ekler gelerek kelime büyüdükçe (âs) m vokali dahi düşebilir.

(3) Ab - ap: Köktür. Burada «hareket, imtidat, uzama» gösterir. (Âs) ı, yani parlaklığı; uzanıp gözümüze gelmesi anlamile tamamlar.

As + ap = , s + ap = sap: «Şuağ, rayon (trait qui part d'un corps lumineux)» demektir; yani güneşten çıkan ince iplik, tel gibi parlak hatlar anlamındadır.

Not 1: Bundan alınan mefhumlardır ki (sap) sözü, türkçede, bir çok ince şeyler ifade eder. Meselâ:

Sap = (1) ip, tel, tar (bir sap tire);

(II) hububat ve çiçek ve sair nebatatın yerden başak veya çiçeğin başladığı yere kadar olan düz, ince yeri;

(III) baltanın, kazmanın, süpürgenin sapı da bu (sap) kelimesinden çıkmıştır. (I) Kurutulmuş, parçalanmış, tiftiklenmiş hayvan damarlarından yapılmış ipliğe Ya - kutçada (sap) denir. (2)

Not 2: (Ağas = âs) m güneşi haber veren, işaret eden, müjdeliyen bir mefhum olduğunu gördük. Bu haberin, işaretin, müjdenin adına da (sap) derler:

«Tülge kişi sanata sap boular = insan rüyasında bir çok sap görürse başına gelecek bir felâkete işaretir.»

Bu misalde görüldüğü gibi (sap) işaret anlamile tefsir olunur. (3)

Haber, işaret, müjde anlamına (sav) (4) şekli de vardır.

(Sap - Sab - Sav - Sam) sözlerrindeki (P=b=v-m) olduğu malumdur.

(Sav) m, (Çav) (5) şekli de vardır.

Adana havalisinde bu anlamda (Sim) şeklini kullanıyorlar. (6)

Not 3: Şuağ manasına olan şu kelime - leri altalta yazalım:

Sap: (s + ap)

1. — Çoğ: (c + oğ) (7).

Çoğ: (ç + oğ)

2. — Cuğ: (c + uğ) (8)

Cuğ: (ç + uğ)

Şuağ anlamile şöhet anlamı birdir Şöhret, bir parlaklığın yayılması demektir; onun için şöhrete de (sap) m bir şekli olan:

3. — Cap: (c + ap) (9)

Çap: (ç + ap)

derler.

Bu notta görülüyor ki «şuağ» anlamına olan (sap) ve onun (ç, c, ç - p, b, v) değişmelerile aynı olan bir çok sözlere bize yabancı değildir.

(Sap) sözünün «şuağ, ateş» anlamlarile olan münasebetini gösterir Pekarski'nin Yakut Dili Lügatinden şu sözlere de bakalım:

(1) Kamusu Türki.

(2) Pekarski: Yakut Dili Lügati.

(3) Pekarski: Yakut Dili Lügati.

(4) Uygurca Kuran Tercemesi: Uygur metinleri; Elidrak Lilisan-il-ettrak; Divanü Lügat-it-Türk.

(5) Divanü Sultan Velet.

(6) Derleme.

(7) Dıvanü Lügat-it-Türk.

(8) Radlof. IV. «Şor lehçesi».

(9) Büyük Türk Lügati «Kazan ve Kırm lehçeleri»; Orhon Kitabeleri.

Sap + sıy = sapsıy (Teleütçede: Sabağ) (10): üfleterek tutuşturmak.

«Osoh sapsıyar (sap + sıyar) = fı - rından veya sobadan, ateş üfürülüyor».

(Sap + ırda) = Sapırda = söndürmek.

(Sap + sır) = Sapsır = ateşi söndürmek için kullanılan bir nevi alet.

İhtar: (Sap) sözündeki (p) yerine (b, g, k), ve (s) yerine (ş, ç) de kaim olabilir:

Sabah, Sağ, Sak, Şak, Çak = çakmak taşile ateş çıkarmak. «Sağ + ar ünmağ = uçan ateş» (11).

Şimdi sabah sözünün sonundaki (4) üncü eke bakalım:

(4) Ah: Müstakil mana taşıyan bir köktür. «Yer» işaret eder («ak» gibi). O halde:

Sap + ah = sabah: «Güneşin şuağlarının (saplarının) dağıldığı yer» demektir.

Şuağların dağıldığı yere, (savak) da derler. İkincisinde esas mefhum (su), birinci - sinde (şuağ) dir. Mefhumlar bir tarafa bırakılırsa her iki kelimenin orijin kuruluşu birdir:

Sabah

Sabak

Savak

Hülâsa, (SABAH) demek, güneşin ilk şuağlarını bize gönderdiği, sevk (12) ettiği yer demektir. Vakit mefhumu asıl değildir.

(4) üncü (ah) eki yerine, (h) ile (ğ) aynı kategoriden olduklarından, (ağ) eki de gelebilir. Kelime bu suretle «Sabağ» şekline girer; manası değişmez.

SABAHLEY

SABAĞLEY

Kelimenin etimolojik şekli:

(1) (2) (3)

sabah + il + ey

(Sabağ + il + ey)

(1) Sabah: Güneşin ilk şuağlarını bize gönderdiği yer.

(2) İl: (- + y), ektir. «Geniş, geniş, şümül» gibi mefhumlarla objeyi vasıflan «dır».

Demek ki güneşin ışıkları, (sabah) yerinden bütün cihana yayıldı. Acaba, bu anda, güneşin bulunduğu yer neresidir? Onu, bundan sonraki ek işaret edecektir.

(3) Ey: (- + y), ektir. Bu ek, şuağları âleme yayıldığı zaman artık kendisi de görülmüş olan güneşin bulunduğu yeri tesbit ve işaret eder. O yerin adı: Sabahley = Sabahleydir. «Maşrik» demektir.

(Sabah) sözü yerine (sabağ) şekli alırsa, kelime Sabağley olur. Manası genç «maşrik» tir.

SABAHLEYİN

SABAĞLEYİN

Kelimenin etimolojik şekli:

(1) (2)

(Sabahley + in)

(1) Sabahley: «Maşrik» manasına olduğunu gördük.

(2) İn: (- + n), ektir. Objenin en yakın, bitişik sahasını ve orada süjenin bulunduğuunu ve hareketini gösterir.

Obje, «Sabahley (maşrik)» dir; süje güneştir.

Sabahleyin: Güneşin görüldüğü noktanın, (sabahley - maşrik), bitişikindeki durumunun ifadesidir. Bu ifadede, kendiliğinden «zaman» mefhumu da vardır.

(Y) yerinde (ğ) bulundurursa keli - me: «sabağleyin» olur.

Not: (Sabah) sözü ve onun manası hakkında Arap lügatının dediklerine de kısaca bakalım. Zaten, dedikleri, uzun uza - diya mevzuu bahsolacak uzunlukta da değildir.

(1) — Ahterü Kebir:

Essaba = «Tulûğ etmek; meyelanı kalp».

Essabah = Evveli yevm.

(Arkası 10 uncu yüzde)

(10) Bu kelimenin yapılışı (sabah) in - kinin aynıdır; sonlarında birinin (ğ), diğ - rinin (h) bulunuyor ki bunlar aynı katego - ridendir.

(11) Pekarski: Yakut Dili Lügati.

(12) «Sevk» kelimesinin kuruluşu da aynıdır.

TÜRKLER ROMA KAPILARINDA

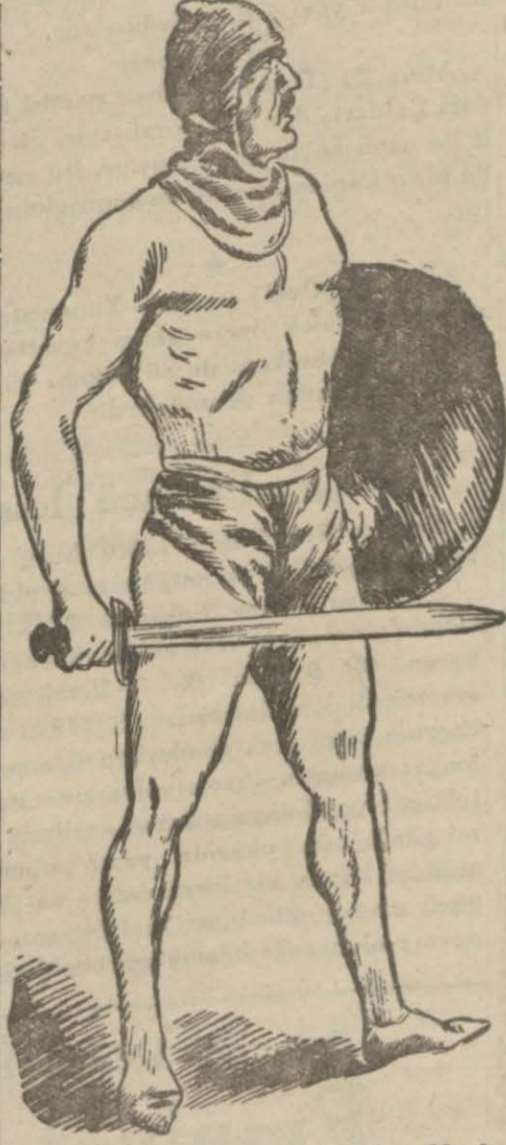

- 11 -

21/11/935

Gerhart Ellert'in eserinden

Attila Dik Dik: "Kral Valamir Bize Hücum Edecekmış!," Dedi.

Ostrogot Kralı Valamir: — Siz Hünler, düşmanlarınızı pusuya düşürmekten hoşlanırsınız! dedi.

olduğu kral Valamirin postacısı idi.

— Prens Attilâ!.. Kral Valâmîr seninle ve kardeşin Bleda ile konuşmak istiyor!

Etrafta duranlar, Attilânın bu sözlerde ve onların söyleniş tarzında bir küstahlık görerek onları reddedeceğini zannettiler. Fakat Hün prensi gözlerini yere dikti, o suretle ki yüzü büsbütün

Istanbul Dördüncü İcra Memurluğundan :

Emlâk ve Eytam Bankası Türk Anonim Şirketine birinci derece ve sırada ipotekli olup tamamına 18910 on sekiz bin dokuz yüz on lira kıymet takdir edilmiş olan Teşvikiye mahallesinin eski Kâathane yeni Bostan ve Atiye sokaklarında kâin eski 29 mükerrer yeni 5 ve halen 9 numaralı kayden ahır arabalık ve bahçeyi havi halen etrafi duvarla mahdut vasi bahçeli bir bap hanenin tamamı açık arttırmaya konmuş olup ilân tarihinden itibaren şartnamesi herkes tarafından görülebilecek ve 8/1/936 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 14 den 16 ya kadar dairemizde açık arttırma suretile satılacaktır. Satış Emlâk ve Eytam Bankasının 844 No. lı kanunu hükümlerine tâbi olduğundan mezkûr kanunun 15 inci maddesine tevfiқан ikinci bir arttırma yapılmaksızın gayrimenkul, yukarıda yazılı günde en fazla arttırmanın üzerinde bırakılacaktır. Arttırmaya iştirak için muhammen kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey akçesi veya Milli bir bankanın teminat mektubu tevdi edilmek lâzımdır. Biriken bina vergilerile çöp ve fener resimleri ve dellâliye ve vakıf icaresi müşteriye aittir. Satış bedelini peşin ödemek lâzım dır. İcra ve İflâs kanununun 126 ıncı maddesine tevfiқан ipotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların gayri menkul üzerindeki haklarını ve hususile faiz ve masraflara dair olan iddialarını evrakı müsbitelerile birlikte 20 gün içinde dairemize bildirmeleri lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicillerile sâbit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Alâkadarların işbu kanun maddesine uygun surette hareket etmeleri ve daha fazla malûbu almak isteyenlerin 934/966 dosya No. sile dairemize müracaatları ilân olunur. (275)

Bu akşam
MELEK
Sinemasında

GÖNÜL OYUNLARI

En nefis musiki ve çok zevkli, eğlenceli neşeli bir mevzu gösteren büyük film.
Baş rollerde : Almanyanın en çok sevilen yıldızları

ADOLF VOHLBRUK - RENATE MÜLLER - GEORGES ALEKSANDR
Ayrıca Paramount dünya haberleri

Inebolu Faciası Bazı Hakikatlere Dokunuyor

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

ğunu örtaya atmak, ortada vaziyeti tamamen aydınlatmağa kâfidir. Her ne kadar ara postalar mevcutsa da bunlar Hacı Davut vapurları günü üç günde İstanbulla varmaktadır.

Vapurculuk şirketi - Deniz yolları işletmesi arasındaki rekabet de göze batacak kadar barizdir. Münavebe ile vapur işleten bu iki idare, limanlarda toplanan eşyayı diğer haftanın seferine bırakmamış olmak için haddinden fazla yolcu ve yük almaktadırlar.

Şimdiye kadar pazar günleri İzmir - den, perşembe günleri İstanbuldan hareket eden Vapurculuk Şirketinin Sakarya postası iki haftadanberi kalkmıştır. Buna sebep, kış mevsimi münasebetiyle sebze ve yaş meyva sevkiyatının durması imiş..

★

Inebolu faciası esnasında denizde kaybolan on altı kadar vatandaşın ne cesetlerine ne de dirilerine henüz rastlanmamıştır.

Kaza mahalline yakın iskelelerden yapılan soruşturmalara gelen cevaplar arasında bu kayıpların akibetleri aydınlanmamıştır. Dirileri ve cesetleri meydana çıkmadığına göre bunların körfez ağzında pek mebzul olan köpek balıkları tarafından parçalandığı muhakkak görülmektedir. Bununla beraber kaza mahalline yakın iskelelerce muntazam surette bunların aranmasına devam edilmektedir.

Adn. Bilget

İdari tahkikatın neticeleri

Inebolu faciası etrafında Denizyolları idaresinde yapılan tahkikat bitmiştir. Yapılan sorgular ve alınan ifadeler, direktör Sadettin tarafından da tetkik edildikten sonra, idarenin enspektörleri toplanıp genel bir rapor hazırlayacaklardır.

Meydana çıkan meseleler

Yapılan araştırmalar sırasında bazı mühim eksiklikler ve hatalar da meydana çıkmaktadır. Bugün artık, Inebolu gemisinin fazla yük almakta ve bilhassa yüklerin iyi istif edilmemesinden battığı muhakkak görülmektedir. İlk olarak alınan 250 ton pamuk, ağırlığına göre çok fazla yer kaplamış ve asıl ağır mallar yukarı ve 270 ton buğday da güverteye yüklenmiştir. Bu suretle merkezi sikleti yukarıda kalan gemi, her rota değiştirildiği zaman yana yatmış ve bu sırada frengi delikleri ile lomber ağzlarından su girmiş ve bu suretle yan yatma artmıştır. Bilhassa, geminin, tünelaltı denilen yerine su girmesinden battığı tahakkuk etmektedir.

Ortaya çıkan yeni bir meseleye göre de, gemi Antalyadan kalkmadan evvel Antalya liman reisi tarafından kontrol edilip, yük ve yolcu vaziyetinin, geminin yoluna devamına mâni olmadığı hakkında, evrakı seferiyenin liman reisi tarafından imza edilmesi lâzımdır. Bu itibarla, geminin süvarisi kadar, Antalya liman reisinin de mesul olduğu meydana çıkmaktadır.

Bununla beraber, anlaşıldığına göre bu gibi işler ve gemiler seferlerine baş-

larken liman kontrol kaptanları tarafından yapılması lâzımgelen kontrol-larda daima tekâsül gösterildiği ve bu işlerin hakkile yapılmadığı da anlaşıl-maktadır.

İşletmenin telgrafı

Limanlardaki acentaların, biriken malların hepsinin nakledilmesi için işletmeden aldıkları telgraflarla kaptanları icbar ettikleri de anlaşılmaktadır. Duyduğumuza göre, geminin selâmeti namına işletmenin bu telgraflarına riayet etmiyen kaptanlar, burada istic-yap edilerek mesul tutulmakta imiş. Hattâ bizde gemisinin de ismi mevcut olan bir süvari, bundan üç ay kadar evvel, Antalyadan böyle bir yük almadığı için mesul edilmiştir.

Bütün bu işler, deniz işlerinin de nizici olmiyan eller tarafından idare edilmesinden doğduğu da ayrıca söylenmektedir.

Vapur Batmadan Önce Olup Bitenler

(Baş tarafı 1 inci yüzde)

binen yolculardan biri hastalanmış. Geminin sıhhat memuru dereceyi her-yar 40 olduğuna görünce şaşırır. Bu sırada vapur da Alanya limanına gelmiş bulunur. Sıhhat memuru bir hasta yüzünden pratika kabul etmez ve 70 küsur yolcunun çıkmasına mâni olur. Bu vaziyet karşısında kaptan da yoluna devam eder.

Bir iki saat sonra hastanın sıttmadan muztarip olduğu anlaşılır. Beş saat sonra Anamora gelen vapura hükümet tabibi tarafından pratika verilmesi sıhhat memurunun telâşının ne kadar yersiz olduğunu isbat etmiştir.

Bu hâdise yetmemiş gibi bütün sıhhi muamelesi ikmal edilmiş olan bir hastayı Mersinden dönen aynı vapur yine sıhhiye memurunun müdahalesi-le, almak için zorluklar çıkarmıştır.

Mekteplerde tifo aşısı

Şehrimizdeki tifo salgını göz önüne alınarak bütün ilk mekteplerdeki talebelere tifo aşısı tatbik edilmesine karar verilmiştir.

HASAN ACIBADEM YAĞI KREMİ

Yağsız gündüz, yarım yağlı gece kremleri

Çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyen izale eder. Dünyada mevcut kremlerin en nefisleri, en sıhhiileridir. Nazik cildli kadınların hayat arkadaşlarıdır. İhtiyarları gençleştirir ve gençleri güzelleştirir. İnsana ebedi bir taravet veren Hasan acibadem yağlı yağsız gündüz ve yarım yağlı gece kremlerini unutmayınız. Kutusu 50, tüb halinde 20, Türkiyede yapılmışta Avrupa etiketi yapılmış ve halkı aldatan kremlere ve sair itibyata aldanmayınız. Hasan ismine ve markasına dikkat ediniz.

Hasan deposu :

Ankara, İstanbul, Beyoğlu

HASAN LEKE SUYU

Deri, yün, ipek ve her türlü mensucat ile bütün elbiselerde ve çamaşırlardaki mürekkep yağ, pas ve demir ve her nevi lekeleri kat'iyen ve gayet kolaylıkla çayarı hayret bir surette temizler ve yeni gibi yapar. Şişesi 25 kuruştur.

ÇAMAŞIR, BULAŞIK, ÇİLA TOZU

Çamaşırları sıcak suda yıkarken bu tozdan koymalı ve uğuşturmalı, çamaşırlardaki lekeler ve bütün kirler kolaylıkla çıkar. Gayet temiz olur. Kutusu 10 kuruştur. Hasan deposu: İstanbul - Ankara - Beyoğlu

PERLODENT DIŞ MACUNU

ŞİŞMAN YANKO

MAĞAZASI: İstanbul Yeni Postane caddesi No. 39
Mantoluk ve Robluk Yünlülerimiz
GELMİŞTİR

Her nevi
ipekli, Pamuklu, Patiskalar, Ketenler
Beyaz ve renkli

Tuhafiye Dairemizde En Zengin Çeşit
Hazır ve ölçü üzerine

Gömlek, Pijama, Kuan dö fö, Robdöşambır
Kıyık ihtiyaçlarını temin için muhterem müşterilerimizle
tegriflerini hassaten rica ederiz.

Cİ HAZ TAKIMLARI

NEFASET - METANET - UCUZLUK

kendinizi
üşütünce...

Baş vuracağınız ilk tedbir
GRİPİN
almak o'malıdır.

GRİPİN

Soğuk algınlığına, baş nezlesine ve diğer nezlelere, gripe, kırıklığa, üşütmekten mütevellit bütün ıstıraplara karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN

en şiddetli baş ve diş ağrılarını derhal dindirir.

GRİPİN

Bel, sinir, romatizma ağrılarında hararetle tavsiye edilmektedir. GRİPİN, Radyolin diş macunu fabrikasının mütehasıs kimyagerleri tarafından imal edilmektedir.

Her eczanede bulunur.

Fiatı 7,5 kuruştur.

Son Posta Matbaası

Nefriyat Müdürü: Selim Ragıp

Sahipleri: A. Ekrem, S. Ragıp, H. Lütfü

RADYOLİN

En büyük sergilerde 18 diploma 48 madalya kazanmıştır.

Diş tabipleri diyor ki
Eöyle güzel dişler yalnız

RADYOLİN

kullanmaların dişleridir.

Diş tabipleri diyor ki
"Dişlerin ve ağızın sıhhati sabah ve akşam günde 2 defa dişleri temizlemekle kabildir."

RADYOLİN bilkimya saf kalaylı tüblerdedir.

SİMAYI YARATAN RAYİHADIR

Rêve d'or

ESANS-LOSİYON VE PUDRA

L.T. PİVER
PARİS

Parfümörü L.T. PİVER A.Ş. İstanbul Şubesi
Şişli Ahmet Bey sokak No. 56. Telefon: 43044

Emlâk ve Eytam Bankası

İstanbul Şubesinde:

Mütekaidin Eytam ve Eramilin Mart, Nisan, Mayıs 935 maaşlarının İskontosuna 4-12-935 Çarşamba günü bağlanacaktır.

2. ve 3 - 12 - 935 pazartesi ve salı günleri yalnız malüllerin işlerine bakılacaktır. Bu tarihten sonra müracaat eden malüller umumî sıraya dahil olurlar. (274)

Ayaklarından rahatsız olanlar için

Fennî Ayakkabı

Zarifliği, hafifliği ve sağlamlığı birçok tecrübelerle sabittir.

A. KIFİDİS

Beyoğlu Posta sokağı No. 1 Telefon: 41429

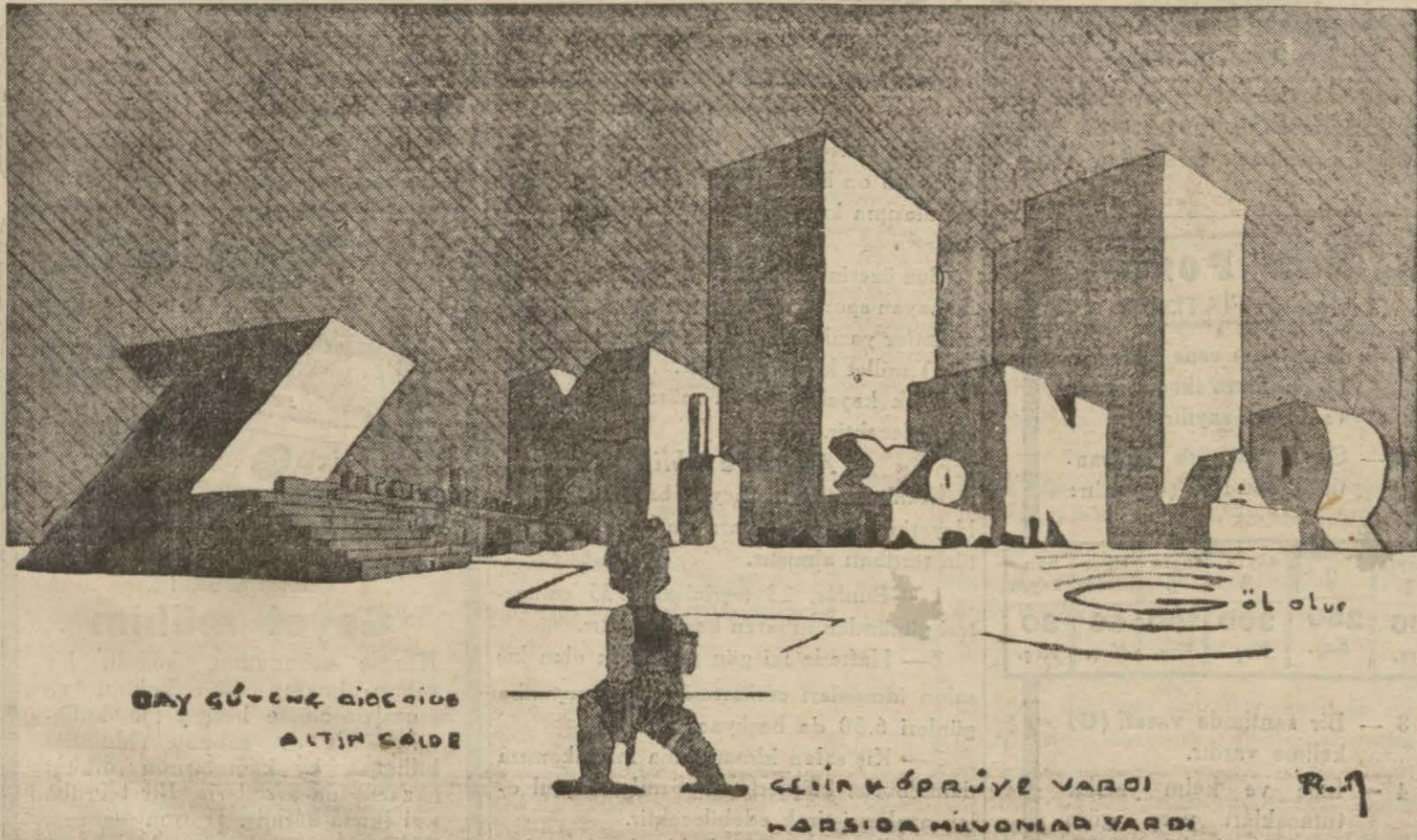
Taşra müşterilerimizin istedikleri izahat posta ile verilir.

İran General Konsoloslüğundan

İran Tabasına mahus mühim ilân

İran tab'asından senel şemsinin 1284 - 1294 yani 1905 - 1915 seneleri doğumlarından ahvali fevkalâde dolayısıyla evvelce vukubulan çağırına icabet etmeyenler ile teşkil muamelâtı henüz ikmal olunmayanlar Pazar günü 24 Sontegrin 1935 sabah saat 9 dan itibaren General Konsolatoda isbatı vücut eylemeleri lüzumu kemali ehemmiyetle bildirilir.

DAY GÜNECİ GİOCİUS
ALTIN SADE

CELİK ÖRNEĞİNE VARDI
KARŞIYA MEYDAN VARDI

R.Ş.

İstanbul Evkef müdüriyeti ilânları

Değeri Lira Pey parası Lira K.
125 9 38

Sultanahmette Binbirdirek mahallesinde Mehmetpaşa karakolu yanındaki Helvacıbaşı İskenderağa camii enkazı 28/11/935 perşembe günü saat 15 de yedinde bulunacak memur önünde satılacaktır. İsteklilerin yüzde yedi buçuk pek paralarile bulunacak memura şöürnmeleri. (7362)

VAPURCULUK

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

İstanbul Acentalığı

Liman han, Telefon: 22925
Galata şubesi Tel: 43663

TRABZON YOLU

TARI vapuru 21 İkinciteşrin PERŞEMBE günü saat 20 de HOPAYA kadar.

SADIKZADE vapuru 23 İkinciteşrin CUMARTESİ saat 20 de Hopaya kadar.

MEŞHUR DAIMON PİLLERİ

Bütün diğer pillerden fazla aydınlatır ve hepsinden dayanıklıdır.

Türkiye umumî acentaları:

GABAY BİRADERLER

Satış deposu:

JAK DEKALO ve ŞÜREKASI
İstanbul Tahtakale

Venus

rimeli

VENÜS rimeli ile tuvalet gören kirpikler kalplere ok gibi saplanır.

EVLYA ZADE NURETTİN EREN

eczayı kimyeviye alât ve ıstıyat deposu İstanbul, Bahçekapı Hanı miydi caddesi.

Denizyolları

İŞLETMESİ

Acentaları: Karaköy Köprübaşı
Tel: 42362 - Sirkeci Mühürdarasada
Han Tel: 22740

İMROZ YOLU

A S Y A vapuru 21 İkinciteşrin PERŞEMBE günü saat 16 da İMROZ'a kadar. 7338.